

At: Aelodau'r Cyngor Sir

Dyddiad: 6 Mai 2015

Rhif Union: 01824712589

ebost: dcc_admin@denbighshire.gov.uk

Annwyl Gynghorydd

Fe'ch gwahoddir i fynychu cyfarfod y **CYNGOR SIR, DYDD MAWRTH, 12 MAI 2015** am **10.00 am** yn **SIAMBR Y CYNGOR, NEUADD Y SIR, RHUTHUN LL15 1YN.**

Yn gywir iawn

G Williams

Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol, AD a Democrataidd

AGENDA

RHAN 1 – GWAHODDIR Y WASG A'R CYHOEDD I FOD YN BRESENNOL AR GYFER Y RHAN HON O'R CYFARFOD

1 YMDDIHEURIADAU

2 DATGANIADAU O FUDDIANT (Tudalennau 5 - 6)

Dylai'r Aelodau ddatgan unrhyw gysylltiad personol neu gysylltiad sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fater a nodwyd i'w ystyried yn y cyfarfod hwn.

3 PENODI CADEIRYDD Y CYNGOR SIR

Penodi Cadeirydd y Cyngor am y flwyddyn 2015/16.

4 PENODI IS-GADEIRYDD Y CYNGOR SIR

Penodi Is-Gadeirydd y Cyngor am y flwyddyn 2015/16.

5 MATERION BRYD FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Rhybudd o eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel materion bryd yn unol ag Adran 100B (4) Deddf Llywodraeth Leol, 1972.

6 COFNODION (Tudalennau 7 - 12)

Derbyn cofnodion cyfarfod y Cyngor Sir a gynhaliwyd ar 14 Ebrill 2015 (copi ynghlwm).

7 DOGFEN GYFLENWI FLYNYDDOL AR GYFER Y CYNLLUN CORFFORAETHOL (Tudalennau 13 - 34)

Ystyried adroddiad gan y Pennaeth Gwella Busnes a Moderneiddio (amgaeir copi) i aelodau gymeradwyo fersiwn derfynol y ddogfen gyflenwi.

8 ADRODDIAD BLYNYDDOL Y PWYLLGOR SAFONAU (Tudalennau 35 - 40)

Ystyried adroddiad gan y Dirprwy Swyddog Monitro (copi ynghlwm) i Aelodau nodi'r adroddiad fel rhan o ymdrech y Pwyllgor Safonau i gynyddu safonau ymddygiad moesegol a chydymffurfio â Chod Ymddygiad Aelodau.

9 PENODI AELODAU LLEYG I'R PWYLLGOR SAFONAU (Tudalennau 41 - 42)

Ystyried adroddiad gan y Dirprwy Swyddog Monitro (copi ynghlwm) i'r Cyngor ystyried argymhelliad y Panel Penodiadau Arbennig ynghylch y ddau unigolyn i eistedd fel Aelodau Lleyg ar y Pwyllgor Safonau.

10 ADRODDIAD BLYNYDDOL PWYLLGORAU ARCHWILIO'R CYNGOR (Tudalennau 43 - 62)

Ystyried adroddiad gan y Cydlynnydd Archwilio (copi ynghlwm) i'r Cyngor ystyried Adroddiad Blynyddol y Pwyllgorau Archwilio ar gyfer 2014/2015.

11 ADRODDIAD BLYNYDDOL Y PWYLLGOR LLYWODRAETHU CORFFORAETHOL (Tudalennau 63 - 64)

I ystyried adroddiad gan y Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol, Democrataidd ac Adnoddau Dynol (copi ynghlwm) i'r Cyngor ystyried Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol (Atodiad i ddilyn).

12 PENODI I'R PANEL HEDDLU A THROSEDD (Tudalennau 65 - 68)

Ystyried adroddiad gan y Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd (copi ynghlwm) i'r Cyngor benodi un aelod o'r Grŵp Llafur i'r Panel Heddlu a Throsedd.

13 RHYBUDD O GYNNIG

Cyflwynodd y Cynghorydd Joe Welch y Rhybudd o Gynnig canlynol ar ran y Grŵp Annibynnol i'w ystyried gan y Cyngor Llawn:

Er mwyn arbed arian i Gyngor Sir Ddinbych mae ar y Grŵp Annibynnol eisiau cynnig bod treuliau aelodau am fynychu cyfarfodydd yn cael eu trafod ymhellach yn y Gweithdy Cyllideb ar 5 Mehefin 2015

14 RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL Y CYNGOR SIR (Tudalennau 69 - 72)

Ystyried Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Cyngor (copi ynghlwm).

15 POLISI TÂL

Ystyried adroddiad i'r Aelodau gymeradwyo Polisi Tâl y Cyngor ar gyfer y flwyddyn fwrdeistrefol 2015/2016 (copi i ddilyn).

AELODAETH

Y Cynghorwyr

Y Cynghorydd Brian Blakeley
(Cadeirydd)

Y Cynghorydd Gwyneth Kensler (Is-
Gadeirydd)

Ian Armstrong
Raymond Bartley
Joan Butterfield
Jeanette Chamberlain-Jones
William Cowie
Ann Davies
James Davies
Meirick Davies
Richard Davies
Stuart Davies
Peter Duffy
Peter Arnold Evans
Hugh Evans
Bobby Feeley
Carys Guy
Huw Hilditch-Roberts
Martyn Holland
Colin Hughes
Rhys Hughes
Hugh Irving
Alice Jones
Huw Jones
Pat Jones

Geraint Lloyd-Williams
Jason McLellan
Barry Mellor
Win Mullen-James
Bob Murray
Peter Owen
Dewi Owens
Merfyn Parry
Paul Penlington
Pete Prendergast
Arwel Roberts
Gareth Sandilands
David Simmons
Barbara Smith
David Smith
Bill Tasker
Julian Thompson-Hill
Joe Welch
Cefyn Williams
Cheryl Williams
Eryl Williams
Huw Williams

COPIAU I'R:

Y Wasg a'r Llyfrgelloedd
Cynghorau Tref a Chymuned

DEDDF LLYWODRAETH LEOL 2000

Cod Ymddygiad Aelodau

DATGELU A CHOFRESTRU BUDDIANNAU

Rwyf i,
(enw)

*Aelod /Aelod cyfetholedig o
(*dileuer un)

Cyngor Sir Ddinbych

YN CADARNHAU fy mod wedi datgan buddiant ***personol / personol a sy'n rhagfarnu** nas datgelwyd eisoes yn ôl darpariaeth Rhan III cod ymddygiad y Cyngor Sir i Aelodau am y canlynol:-
(*dileuer un)

Dyddiad Datgelu:

Pwyllgor (nodwch):

Agenda eitem

Pwnc:

Natur y Buddiant:

(Gweler y nodyn isod)*

Llofnod

Dyddiad

Noder: Rhowch ddigon o fanylion os gwelwch yn dda, e.e. 'Fi yw perchennog y tir sy'n gyfagos i'r cais ar gyfer caniatâd cynllunio a wnaed gan Mr Jones', neu 'Mae fy ngŵr / ngwraig yn un o weithwyr y cwmni sydd wedi gwneud cais am gymorth ariannol'.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

CYNGOR SIR

Cofnodion cyfarfod o'r Cyngor Sir a gynhaliwyd yn SIAMBR Y CYNGOR, NEUADD Y SIR, RHUTHUN LL15 1YN, Dydd Mawrth, 14 Ebrill 2015 am 10.00 am.

YN BRESENNOL

Y Cyngorwyr Ian Armstrong, Raymond Bartley, Brian Blakeley (Cadeirydd), Joan Butterfield, Jeanette Chamberlain-Jones, Ann Davies, Meirick Davies, Richard Davies, Stuart Davies, Peter Duffy, Peter Arnold Evans, Hugh Evans, Bobby Feeley, Huw Hilditch-Roberts, Martyn Holland, Colin Hughes, Rhys Hughes, Hugh Irving, Alice Jones, Huw Jones, Pat Jones, Gwyneth Kensler (Is-Gadeirydd), Geraint Lloyd-Williams, Jason McLellan, Barry Mellor, Win Mullen-James, Bob Murray, Peter Owen, Merfyn Parry, Paul Penlington, Pete Prendergast, Arwel Roberts, Gareth Sandilands, David Simmons, Barbara Smith, David Smith, Bill Tasker, Julian Thompson-Hill, Joe Welch, Cefyn Williams, Cheryl Williams, Eryl Williams a/ac Huw Williams

HEFYD YN BRESENNOL

Prif Weithredwr (MM), Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Democrataidd (GW), Rheolwr y Gwasanaethau Democrataidd (SP), Rheolwr Prosiect, Moderneiddio Addysg (JC) a Gweinyddwr y Pwyllgor (SLW)

1 YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb oddi wrth y Cyngorwyr(wyr) William Cowie, James Davies, Carys Guy a/ac Dewi Owens

2 DATGANIAD CYSYLLTIAD

Datganodd y Cynghorydd Paul Penlington gysylltiad personol yn Eitem 7 - Cymeradwyo Achos Busnes Terfynol ar gyfer Ailddatblygu Ysgol Glan Clwyd.

3 MATERION BRYD FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Dim.

Yn y fan hon, croesawodd y Cadeirydd, y Cynghorydd Peter Prendergast, i'w gyfarfod cyntaf o'r Cyngor.

Dyma'r Cadeirydd hefyd yn llongyfarch y Cynghorydd Peter Owen a'i deulu ar ddathlu 63 mlynedd o Briodas heddiw.

4 DYDDIADUR Y CADEIRYDD

Cyn y cyfarfod dosbarthwyd rhestr o ddigwyddiadau dinesig a fynychwyd ar ran y Cyngor gan y Cadeirydd ar gyfer y cyfnod 27.01.2015 a 27.03.2015.

PENDERFYNWYD derbyn a nodi'r rhestr o ymrwymiadau dinesig a fynychwyd ar ran y Cyngor gan y Cadeirydd.

5 COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfodydd y Cyngor a gynhaliwyd ar 29 Chwefror a 24 Mawrth 2015.

Materion yn Codi - 24 Chwefror, 2015 – Tudalen 15 Eitem Rhif 5 - Treth y Cyngor a Materion Cysylltiedig.

Gofynnodd y Cynghorydd Meirick Lloyd Davies am ymateb ar ôl i'r mater gael ei drafod gan y Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Archwilio.

Cadarnhaodd y Cynghorydd Huw Hilditch-Roberts bod y mater wedi'i drafod yng Ngrŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Archwilio ac fe gytunwyd y byddai'r eitem yn cael ei chynnwys ar Agenda'r Pwyllgor Craffu Cymunedau ar 9 Gorffennaf 2015. Roedd gwahoddiad wedi'i estyn i Weinidog Cyllid a Busnes y Llywodraeth, Jane Hutt, i ddod i'r cyfarfod ar 9 Gorffennaf 2015.

Hefyd, gofynnodd y Cynghorydd Meirick Lloyd Davies am ddiweddariad ynghylch â'r llythyr a gafodd ei anfon at Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu am ddadansoddiad o'r hyn a gyflawnwyd a'r hyn a fyddai'n debygol o gael ei gyflawni yn seiliedig ar swm praesept yr Heddlu. Gofynnwyd hefyd am y cynllun gweithredu a gynhyrchwyd ar gyfer y rhanbarth.

Cadarnhaodd y Cynghorydd Bobby Feeley bod llythyr wedi'i anfon.

PENDERFYNWYD cadarnhau cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 29 Ionawr a 24 Chwefror 2015 fel cofnod cywir a bod y Cadeirydd yn eu llofnodi, yn amodol ar yr uchod.

6 TREFNIADAU AR GYFER ETHOL CADEIRYDD AC IS-GADEIRYDD Y CYNGOR

Cyflwynodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Democrataidd yr adroddiad (a gafodd ei ddisbarthu yn flaenorol) yn ceisio cytundeb i ethol Cadeirydd ac Is-Gadeirydd ar gyfer y Cyngor Sir ar gyfer blwyddyn y cyngor 2015/16 yn ffurfiol yng nghyfarfod blynyddol y Cyngor ar 12 Mai 2015. Ceisiwyd am enwebiadau ar gyfer y ddau rôl.

Ethol Cadeirydd – Cynigiodd y Cynghorydd Eryl Williams, ac eiliwyd ei gynnig gan y Cynghorydd Hugh Evans, i enwebu'r Cynghorydd Gwyneth Kensler yn Gadeirydd ar gyfer blwyddyn y cyngor 2015/16. Ni wnaed unrhyw enwebiad arall. Diolchodd y Cynghorydd Kensler i'r aelodau am eu cefnogaeth a chafodd ei llongyfarch ar ei henwebiad.

Ethol Is-Gadeirydd – Cynigiodd y Cynghorydd Martyn Holland, ac eiliwyd ei gynnig gan y Cynghorydd Arwel Roberts, i enwebu'r Cynghorydd Ann Davies yn Is-Gadeirydd ar gyfer blwyddyn y cyngor 2015/16.

Cynigiodd y Cynghorydd Joan Butterfield gyda'r Cynghorydd Bill Tasker yn eilio ei chynnig i enwebu'r Cynghorydd Win Mullen-James fel Is-Gadeirydd ar gyfer blwyddyn y cyngor 2015/16.

Yn unol â Chyfansoddiad y Cyngor, cynhaliwyd pleidlais gudd ar gyfer ethol yr Is-Gadeirydd arfaethedig.

23 o bleidleisiau ar gyfer y Cynghorydd Ann Davies
19 pleidlais ar gyfer y Cynghorydd Win Mullen-James

Enwebwyd y Cynghorydd Ann Davies fel yr Is-gadeirydd arfaethedig ar gyfer blwyddyn y cyngor 2015/16. Diolchodd y Cynghorydd Davies i'r aelodau am eu cefnogaeth a chafodd ei llongyfarch ar ei henwebiad.

PENDERFYNWYD cynnig y Cynghorydd Gwyneth Kensler yn Gadeirydd a'r Cynghorydd Ann Davies yn Is-Gadeirydd ar y Cyngor Sir ar gyfer blwyddyn y cyngor 2015/16 a'u hethol yn ffurfiol yng nghyfarfod blynyddol y Cyngor ar 12 Mai 2015.

7 CYMERADWYO'R ACHOS BUSNES TERFYNOL AR GYFER AILDDATBLYGU YSGOL GLAN CLWYD

Fe gyflwynodd yr Aelod Arweiniol dros Addysg, y Cynghorydd Eryl Williams yr adroddiad (a ddosbarthwyd yn flaenorol) yn ceisio cymeradwyaeth ar gyfer yr Achos Busnes Terfynol i Ailddatblygu Ysgol Glan Clwyd.

Mae Llywodraeth Cymru eisoes wedi cymeradwyo Achos Amlinellol Strategol (Mai 2013) ac Achos Busnes Amlinellol (Hydref 2013) ar gyfer y prosiect hwn. Nawr mae angen cymeradwyaeth i'r Achos Busnes Terfynol i gael ei ystyried am gymeradwyaeth gan Lywodraeth Cymru.

Bydd prosiect Ysgol Glan Clwyd yn darparu adeilad ysgol wedi'i ymestyn a'i adnewyddu i ateb y galw cynyddol am addysg cyfrwng Cymraeg yng ngogledd y Sir.

Cafwyd trafodaeth bellach a chodwyd y pwyntiau canlynol:

- Roedd y prosiect wedi bod yn bartneriaeth lwyddiannus rhwng Llywodraeth Cymru a Chyngor Sir Ddinbych. Aelodau a Swyddogion yn Sir Ddinbych yn teimlo'n gryf iawn am yr iaith Gymraeg ac mae'r prosiect hwn angen ei hyrwyddo fel "newyddion da".
- Mae hwn wedi bod yn gynllun wyth mlynedd a ffigurau wedi dangos yr angen am addysg Gymraeg ar gynnydd.
- Y Cynghorydd Dewi Owens yw'r cynrychiolydd lleol ar Fwrdd y Prosiect ac argymhellwyd bod y Cynghorydd Bill Cowie hefyd yn derbyn copïau o bapurau Bwrdd y Prosiect.
- Mae'r Swyddog Effeithlonrwydd Amgylcheddol wedi mynychu cyfarfod blaenorol Bwrdd y Prosiect i egluro gofynion atebolrwydd, cynnal a chadw ac effeithlonrwydd yn y dyfodol.
- Mae dyluniad yr ysgol wedi bod o'r pwys mwyaf. Mae'r ysgol wedi bod yn rhan o'r cynllun. Ymweliadau ag ysgolion eraill i archwilio dyluniadau wedi cael eu trefnu.

- Mae'r mater o leihau darpariaeth cyfrwng Cymraeg ar gyfer ysgolion iau wedi cael ei grybwyll. Esboniodd yr Aelod Arweiniol fod yr angen am addysg cyfrwng Cymraeg o fewn ysgolion uwchradd wedi bod ar gynydd. Nid yn unig oedd ysgolion cyfrwng Cymraeg yn bwydo i mewn i'r ysgol uwchradd ond mae myfyrwyr hefyd o ysgolion cyfrwng Saesneg ac ysgolion o siroedd sy'n ffinio.
- Mae'r cynlluniau ar gyfer Ysgol Ffydd newydd ar y trywydd iawn. Roedd achosion ynglŷn â lleoliad yr ysgol, ond byddai achos busnes yn cael ei lunio a byddai'r cynnydd yn cael ei wneud erbyn tymor Hydref 2015.

Cynigiodd y Cynghorydd Eryl Williams yr argymhelliad a mynegodd ei ddiolch i'r Pennaeth Cwsmeriaid a Chymorth Addysg, Jackie Walley, a'i thîm am eu holl waith.

Eiliwyd hyn gan y Cynghorydd Julian Thompson-Hill.

Pleidleisiodd yr Aelodau ar argymhellion yr adroddiad fel a ganlyn:

42 pleidlais o blaid, 0 yn erbyn a 0 yn ymatal.

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn argymhell yn unfrydol i'r Cyngor gymeradwyo'r Achos Busnes Terfynol ar gyfer Ysgol Glan Clwyd.

8 **PAPUR GWYN LLYWODRAETH CYMRU - DIWYGIO LLYWODRAETH LEOL: GRYM I BOBL LEOL**

Cyflwynodd yr Arweinydd, y Cynghorydd Hugh Evans yr adroddiad (wedi'i ddsbarthu'n flaenorol) i geisio cymeradwyaeth y Cyngor ynglŷn ag ymateb drafft i ymgynghoriad ynglŷn â Phapur Gwyn Llywodraeth Cymru i'w gyflwyno ar ran y Cyngor cyn y dyddiad cau ar 28 Ebrill 2015.

Roedd Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Democrataidd wedi hel ymatebion cynhwysfawr sy'n nodi'r prif faterion yr oedd y Cyngor yn ei groesawu gan roi beirniadaeth adeiladol lle bo'n briodol. Yn ogystal, mae'r ymateb yn nodi'r materion hynny y mae'r Cyngor yn anghytuno â nhw ac a fyddai, ym marn y Cyngor, yn cyfyngu ar allu'r awdurdodau unedig newydd i berfformio'n dda ac i wella.

Cafwyd trafodaeth bellach a chodwyd y pwyntiau canlynol yn ystod y drafodaeth:

- Gofynnwyd bod cais ysgrifenedig yn cael ei anfon i Lywodraeth Cymru ar ran Cyngor Sir Ddinbych yn gofyn am gost Adroddiad Williams a'r Adolygiad Ffiniau.
- Roedd yr ymateb i Bapur Gwyn Llywodraeth Cymru yn cael ei anfon at Aelodau priodol y Cynulliad, yn gofyn am eu cefnogaeth.
- Argymhellwyd bod yr Aelodau yn anfon ymatebion unigol i Lywodraeth Cymru ynghyd ag ymatebion y Grŵp.

Cynigiodd y Cynghorydd Hugh Evans yr argymhelliad, a eiliwyd gan y Cynghorydd Martyn Holland.

Pleidleisiodd yr Aelodau ar argymhellion yr adroddiad fel a ganlyn:

36 pleidlais o blaid, 1 yn erbyn a 0 yn ymatal.

Yn y fan hon hysbysodd yr Arweinydd yr Aelodau o gyfarfod y Cabinet ar y cyd a gynhaliwyd â Chonwy mis diwethaf. Roedd Conwy wedi cysylltu â Sir Ddinbych gyda chynnig o anfon ymateb ar y cyd i Bapur Gwyn Llywodraeth Cymru.

Eglurodd y Prif Weithredwr lle roedd y safbwynt rhwng ymateb Sir Ddinbych ac ymateb Conwy yr un fath, y byddai ymateb ar y cyd yn cael ei roi at ei gilydd.

Cynigiodd y Cynghorydd Stuart Davies yr ymateb ar y cyd â Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy, eiliwyd gan y Cynghorydd Peter Evans.

Pleidleisiodd yr aelodau ar y cynnig fel a ganlyn:

29 pleidlais o blaid, 7 yn erbyn a 3 yn ymatal.

PENDERFYNWYD bod

- (i) *y Cyngor yn cytuno ar yr ymateb i'r ymgynghoriad drafft a chymeradwyo ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru.*
- (ii) *yr Arweinydd a'r Prif Weithredwr yn cael eu hawdurdodi i drafod gyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy yr ymateb ar y cyd ar y materion hynny o gymorth a phryder cyffredin ac os daethpwyd i gytundeb, i gymeradwyo ymateb ar y cyd yn dilyn ymgynghoriad gydag Arweinwyr y Grŵp.*

9 ADRODDIAD BLYNYDDOL PANEL ANNIBYNNOL CYMRU AR GYDNABYDDIAETH ARIANNOL 2015/2016

Fe gyflwynodd y Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd, Steve Price adroddiad (wedi'i ddsbarthu'r flaenorol) i sicrhau bod yr Aelodau yn ymwybodol o benderfyniadau'r Panel ar gyfer 2015/16 o ran taliadau i aelodau ac aelodau cyfetholedig.

Byddai penderfyniadau'r Panel yn cael eu gwneud yn y Cyngor Blynyddol a gynhelir ar 12 Mai 2015.

Gallai aelod unigol ddewis peidio â derbyn eu lwfans sylfaenol drwy roi'r cais mewn ysgrifen.

Cynigiodd y Cynghorydd Julian Thompson-Hill yr argymhelliad, a eiliwyd gan y Cynghorydd Martyn Holland.

Pleidleisiodd yr Aelodau ar argymhellion yr adroddiad fel a ganlyn:

34 pleidlais o blaid, 0 yn erbyn a 2 yn ymatal.

PENDERFYNWYD:

- (i) *Bod yr Aelodau yn mabwysiadu penderfyniadau'r Panel ar gyfer blwyddyn y cyngor 2015/16 mewn perthynas â thalu Cyflogau Sylfaenol ac Uwch Gyflogau a thaliadau i aelodau cyfetholedig.*
- (ii) *Bod yr Aelodau'n penderfynu ar lefel y gydnabyddiaeth ariannol a delir i'r Cadeirydd a'r Is-Gadeirydd i aros yr un fath ar gyfer 2014/15 a blwyddyn y cyngor 2015/16.*

10 RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL Y CYNGOR SIR

Cyflwynodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Democrataidd, Raglen Gwaith i'r Dyfodol y Cyngor (dosbarthwyd eisoes).

PENDERFYNWYD – *cymeradwyo a nodi Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Cyngor.*

Daeth y cyfarfod i ben am 12.15 p.m.

Adroddiad i'r: Cyngor

Dyddiad y Cyfarfod: 12 Mai 2015

Aelod / Swyddog Arweiniol: Y Cyngorydd Hugh Evans, Arweinydd, y Cyngorydd Julian Thompson-Hill, Aelod Arweiniol dros Gyllid, y Cynllun Corfforaethol a Pherfformiad, ac Alan Smith, Pennaeth Gwella a Moderneiddio Busnes

Awdur yr Adroddiad: Carol Evans ac Emma Horan, Tîm Cynllunio Strategol

Teitl: Cynllun Corfforaethol 2012-17, Dogfen Gyflenwi Blwyddyn 4 (2015-16)

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1 Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno Dogfen Gyflenwi Blwyddyn 4 (2015-16) ar gyfer Cynllun Corfforaethol 2012-17 ac mae'n amlinellu cyfraniad Cyngor Sir Ddinbych tuag at Gynllun Lles Sir Ddinbych yn ystod 2015-16.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1 Mae angen penderfyniad i gymeradwyo fersiwn drafft terfynol o Ddogfen Gyflenwi Blwyddyn 4 y Cynllun Corfforaethol, sydd ynghlwm yn Atodiad 1 i'r adroddiad hwn.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1 Argymhellir bod yr Aelodau'n cymeradwyo drafft terfynol y Ddogfen Gyflenwi (Atodiad 1) er mwyn galluogi iddo gael ei gyfieithu a'i gyhoeddi.

4. Manylion yr Adroddiad

4.1 Caiff Dogfen Gyflenwi ei chreu ar gyfer pob blwyddyn o'r Cynllun Corfforaethol. Ei bwrbas yw amlinellu rhai o'r prosiectau allweddol a fydd yn cael eu cychwyn a/neu eu dosbarthu yn ystod y flwyddyn ariannol ar gyfer pob un o'n blaenoriaethau, gyda'r bwriad o ddangos sut y mae'r Cynllun Corfforaethol yn effeithio ar y gwaith rydym yn ei wneud. Rydym wedi defnyddio'r cyfle hwn i amlinellu cyfraniad y cyngor i Gynllun Lles Sir Ddinbych yn ystod 2015-16. Bydd y ddogfen (atodiad 1) yn cael ei chyhoeddi ar ein gwefan fel ei fod ar gael ar gyfer ein rheoleiddwyr, y cyhoedd a phartneriaid.

4.2 Mae'r gweithgareddau'n tarddu o Gynlluniau Gwasanaeth a Rhaglen. Caiff cynnydd ei adrodd i'r Pwyllgor a'r Cabinet Craffu Perfformiad drwy ein Hadroddiadau Perfformiad Chwarterol (Rheolir perfformiad Cynllun Lles Sir Ddinbych gan Fwrdd Gwasanaethau Lleol Conwy a Sir Ddinbych). Bydd arfarniad cyffredinol o gynnydd y Cyngor o ran cyflawni'r Cynllun Corfforaethol yn cael ei gynnwys yn yr Adroddiadau Perfformiad Blynnyddol a gyhoeddir bob mis Hydref.

4.3 Mae'r gweithgareddau a amlygir o fewn Dogfen Cyflawni Blwyddyn 4 wedi'u cynllunio i gael effaith gadarnhaol ar les, annibyniaeth a gwytnwch ein Blaenoriaethau Corfforaethol a chymunedau (Cynllun Lles Sir Ddinbych).

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

5.1 Mae'r Ddogfen Gyflenwi yn nodi'r gweithgaredd y mae'r cyngor wedi ei gynllunio ar gyfer 2015-16 i gefnogi'r gwaith o gyflawni ei flaenoriaethau corfforaethol.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1 Mae Cynllun Corfforaethol 2012-17 yn cynnwys strategaeth ariannol bum mlynedd o hyd sy'n amlinellu'r buddsoddiad cyfalaf a ragwelir y bydd ei angen i gyflawni'r blaenoriaethau. Mae Dogfen Gyflawni Blwyddyn 4 yn cynnwys adran ar y goblygiadau ariannol ar gyfer 2015-16.

6.2 Nid oes arian ychwanegol ar gael i gyflwyno'r Cynllun Lles. Bydd partneriaid yn ystyried yr achos busnes ar gyfer pob menter arfaethedig yn ofalus, ac yn chwilio am gyfleoedd ar gyfer defnydd cynaliadwy o adnoddau presennol i ddiwallu'r canlyniadau a nodwyd.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb (AEC) a gynhaliwyd ar y penderfyniad?

7.1 Cynhaliwyd Asesiad Effaith Cydraddoldeb (AEC) ar y Cynllun Corfforaethol a'i gyflwyno i'r Cyngor ar 9 Hydref 2012. Nid oes angen unrhyw Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb penodol ar gyfer yr adroddiad hwn ei hun, ond bydd angen i Benaethiaid Gwasanaeth ystyried effaith cydraddoldeb gweithgareddau unigol a grybwyllir yn y ddogfen er mwyn sicrhau nad ydynt yn cael unrhyw effaith andwyol anghymesur ar bobl sy'n rhannu nodweddion a ddiogelir.

7.2 Cynhaliwyd AEC ar gyfer y Cynllun Lles a daethpwyd i'r casgliad nad yw'r Cynllun yn cael effaith andwyol ar bobl o fewn y nodweddion a ddiogelir. Fodd bynnag, bydd yn ofynnol cael Asesiadau Effaith Cydraddoldeb ar gyfer pob prosiect Cynllun Lles.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?

8.1 Mae'r Ddogfen Gyflawni wedi cael ei datblygu o weithgaredd a nodwyd o Gynlluniau Gwasanaeth ar gyfer 2015-16 (y cytunwyd arnynt gydag Aelodau Arweiniol) ac o Gynlluniau Rhaglen. Mae gweithgareddau wedi'u diffinio a'u mireinio ymhellach drwy drafodaethau gyda phersonél allweddol sy'n ymwneud â'r gwaith o'u cyflenwi. Cafodd drafft ei ddsbarthu i'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth a'r Aelod Arweiniol dros Gyllid, y Cynllun Corfforaethol a Pherfformiad ar gyfer sylwadau cyn ei gyflwyno i'r Cyngor i'w gymeradwyo.

8.2 Mewn perthynas â'r Cynllun Lles, mae rhaglen fanwl o ymgysylltu ac ymgynghori wedi cael ei chwblhau ac mae'r Cynllun Lles wedi cael ei

gymeradwyo'n ffurfiol gan bob partner yn y sector cyhoeddus, gan gynnwys Llywodraeth Cymru.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1 Mae ein Cynllun Corfforaethol 2012-17 yn egluro ein blaenoriaethau uchelgeisiol – ond y gellir eu cyflawni – ar gyfer y cyfnod pum mlynedd. Bydd rhai o'r blaenoriaethau hyn yn gofyn am fuddsoddiad cyfalaf sylweddol, ac mae'r amcangyfrif diweddaraf yn cymryd y bydd angen i'r Awdurdod fuddsoddi tua £119 miliwn o bunnoedd yn ychwanegol o gyllid cyfalaf yn ein blaenoriaethau er mwyn cyflawni'r Cynllun. Tybir y bydd £79m yn cael ei wario rhwng 2012/13 a 2016/17 a £40m yn y ddwy flynedd wedyn. Cafodd diweddariad o'r Cynllun Corfforaethol ei roi i'r Cyngor Sir ar 3 Chwefror 2015 a chymeradwywyd bod y gwaith o gyflawni'r Cynllun Corfforaethol yn cael blaenoriaeth o ran rowndiau gosod cyllideb yn y dyfodol. Gweler Atodiad 1 am ragor o wybodaeth.

10. Pa risgiau sydd yna, ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1 Nid oes unrhyw risgiau penodol yn gysylltiedig â'r adroddiad hwn. Swyddogaeth y Gofrestr Risg Corfforaethol a'r Gofrestr Risg Gwasanaethau yw dynodi (a rheoli) digwyddiadau posibl o risg a allai olygu na fyddai'r cyngor yn gallu cyflawni ei Gynllun Corfforaethol a'i Gynllun Lles.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

11.1 Mae'r Cynllun Corfforaethol yn elfen allweddol o Raglen Cymru ar gyfer Gwella (2010), sy'n cael ei gefnogi gan ofynion statudol Deddf Llywodraeth Leol 1999 a Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Corporate Plan 2012-17

Annual Delivery Document
2015-2016

This document is available on request in other languages and / or formats

Tudalen 17

Os oes arnoch angen mwy o wybodaeth, gofynnwch os gwelwch yn dda i rywun yr ydych yn gwybod sydd yn siarad Cymraeg neu Saesneg i ffonio 01824 706161

If you need further information, please ask someone you know who speaks English or Welsh to telephone 01824 706161

Jeżeli potrzebują państwo dalszych informacji, proszę poprosić kogoś, kto mówi po angielsku lub walijsku żeby zadzwonił pod numer 01824 706161

اگر آپ کو مزید معلومات درکار ہوں تو برائے مہربانی انگریزی یا ویلش زبان جاننے والے اپنے کسی واقف کار سے کہیں کہ وہ آپ کی جانب سے فون نمبر 01824706161 سے رابطہ کریں۔

আপনার যদি আরো তথ্যের প্রয়োজন হয়, তাহলে আপনার জানা ইংরেজী অথবা ওয়েলশ ভাষা বলতে পারেন এমন কাউকে অনুগ্রহ ক 01824706161 নম্বরে টেলিফোন করতে বলুন

Se você precisar de nova informação, por favor pergunte alguém você sabe quem diz o galês o'r inglês para telefonar 01824 706161

إذا كنت بحاجة الى مزيد من المعلومات ، يرجى الطلب من شخص ما تعرف من يتحدث الإنجليزية أو الويلزية ف 01824706161

如果您需要更多信息，请向你认识的人谁讲英语或威尔士电话：01824706161

To make comments and suggestions or for further information please contact:

By **EMAIL**:

corporate.improvement@denbighshire.gov.uk

Or you can **TELEPHONE** the team on:

01824 706161

Or by **POST** at:

Strategic Planning Team,
Denbighshire County Council,
County Hall,
Wynnstay Road,
Ruthin,
LL15 1YN

Contents

Introduction	3
Financing Year Four Of The Corporate Plan	3
<u>The Corporate Plan:</u>	
Priority 1: Developing The Local Economy	5
Priority 2: Improving Performance In Education And The Quality Of Our School Buildings	8
Priority 3: Improving Our Roads	9
Priority 4: Vulnerable People Are Protected And Are Able To Live As Independently As Possible	10
Priority 5: Clean And Tidy Streets	11
Priority 6: Ensuring Access To Good Quality Housing	12
Priority 7: Modernising The Council To Deliver Efficiencies And Improve Services For Our Customers	13
<u>The Wellbeing Plan:</u>	15
Be Active	
Connect	
Give	
Keep Learning	
Take Notice	

Introduction

Denbighshire County Council's Corporate Plan 2012-17 was agreed and published in October 2012. The Corporate Plan (www.denbighshire.gov.uk/corporateplan) explains the council's priorities, why these priorities were chosen, and what we expected to achieve by 2017. This Delivery Document 2015-16 explains what we expect to do in the forthcoming year to continue to support the delivery of our priorities.

'Supporting Independence & Resilience: Denbighshire Wellbeing Plan 2014-18' (hereafter 'the Wellbeing Plan') is a partnership plan, developed after extensive engagement and consultation with communities and partners, which steers the work of public sector partners in Denbighshire. We have also included in this Delivery Document details of some of the Local Authority's activities that contribute to the delivery of the Wellbeing Plan.

Performance for the Corporate Plan is monitored closely with annual reports on our progress published by 31 October each year – these are available from our website at www.denbighshire.gov.uk. Reports on performance towards the Wellbeing Plan are available from the website: <http://wellbeingplandenbighshire.org.uk> .

The Corporate Plan was challenging when it was first published and remains ambitious in its scale. The plan's challenges have been heightened as we have had to make unprecedented cuts to budgets and we have struggled to maintain business focus on our strategic vision. As we move towards its final year we remain determined to meet our objectives and achieve still greater improvement despite further financial pressures.

Financing Year Four of the Corporate Plan (2015-16)

Our Corporate Plan 2012-17 sets out our ambitious - but deliverable - priorities for the five year period. Some of these priorities will require significant capital investment, and the latest estimate assumes that the Authority will need to invest somewhere in the region of an additional £119 million pounds of capital funding in our priorities to deliver the Plan. It is assumed that £79m will be spent in the years 2012/13 to 2016/17 and £40m in the following two years. An update of the Corporate Plan was taken to County Council on 3 February 2015 and it was approved that the delivery of the Corporate Plan takes priority in future budget setting rounds.

The table below shows the total revenue (day-to-day) and capital (investment) spends against each priority for 2015-16. It also shows the proposed additional expenditure arising from the Corporate Plan. The expenditure shown includes capital funded by Welsh Government totalling £12.2m.

Denbighshire County Council Expenditure in 2015-16 (£000s)	Local economy	Education and schools	Improving our roads	Protection of vulnerable & independent living	Clean and tidy streets	Good quality housing	Modernising
Revenue	830	70,569	3,981	40,399	7,934	13,197	2,676
Capital	549	2,187	3,635	758	0	7,883	636
Proposed Corporate Plan	0	25,078	1,750	1,341	0	0	0
Total spend	1,379	97,834	9,366	42,498	7,934	21,080	3,312

We want to help businesses go from strength to strength, offering good quality, well paid and rewarding jobs for our residents; providing them with a means to enjoy a good quality of life in our towns and communities.

For this priority we have identified six outcomes that we aim to deliver for our communities between now and 2023 in line with our Economic & Community Ambition Strategy. Below is a selection of the activities we plan to undertake in 2015 - 2016.

Outcome: The right Infrastructure for Growth

- By March 2016, we will be providing advice, support and assistance to businesses to encourage them to make best use of the improved digital and mobile communications being rolled out across the county. For example, at least 25% of business premises will be signed up to superfast broadband, the number of voice-not-spots (2G) will be reduced by at least 50% and 3G and 4G reception coverage will be increased by 25% and 10% respectively.
- By March 2016, we will promote to the open market and secure developers / plans for employment sites at Nant Hall Road, Prestatyn, and Canol y Dre, Ruthin.
- By March 2016, we will have supported landowners / developers to identify opportunities to provide further business space at Cilmedw, Llangollen; Plas Clough, Denbigh; and Abergele Road, Rhuddlan.
- We will celebrate the opening of new businesses and the creation of local job opportunities at Station Yard, Denbigh.

Outcome: Supported and connected business

- We will increase the amount of contact that both our senior and front line staff has with businesses in order to better understand business pressures.
- We will make it easier for local businesses to find the right kind of advice and support.
- Based on feedback from our 2014/15 Business Survey we will support and improve opportunities for businesses to network with each other.
- By March 2016 we will make our business regulations easier to navigate and ensure that our practices support the development of local business.

Outcome: Opportunities for Growth

- We will work with local tourism businesses and operators to strengthen tourism in the county. For example, we will encourage hospitality and tourism venues to advertise access to WiFi aiming to see at least a 20% increase in the number doing so by March 2016.
- We will support Denbighshire Voluntary Services Council (DVSC) to grow social enterprise in the county through the development of a Social Enterprise Network.
- By March 2016 we will have researched and understood where potential for growth in new sectors of the local economy exists, including setting out the priority actions we will undertake to help secure this growth.

Outcome: High quality skilled workforce

- We will have signed up a further 35 local employers to provide high quality work experience placements and will be offering best practice careers advice and support in our schools by March 2016.
- We will have identified the advanced skills needs of growth sector companies in the county and will be working with schools and colleges to increase young people's awareness of employment opportunities in these areas.

Outcome: Vibrant towns and communities

- By March 2016 we will have made good progress implementing priorities emerging from the first town centre action plans, including a pilot programme to support and encourage independent retailers.
- We will continue improvement work in Rhyl, investing significantly in physical improvements to the High Street and the completion of Coastal defence works. We'll also be building our partnership approach with Neptune Developments in order to bring about new improvements to the seafront and an improved retail offer in the town.
- As part of our coastal facilities improvements the Nova Centre in Prestatyn will have undergone a £4.4m refurbishment and will be re-opened by the end of 2015.

Outcome: Well Promoted Denbighshire

- We will have started a campaign to promote Denbighshire as a great location for business, including marketing of key investment sites across the county.
- We will have completed improvements to our investment enquiry handling processes and provided clearer investment guidance in order to make it easier for businesses to relocate to and within the county.

Priority 2:

Improve Performance In Education And The Quality Of Our School Buildings

For this priority we have identified one outcome that we aim to deliver for our communities. Below is a selection of the activities we plan to undertake in 2015 - 2016 in support of this outcome.

Outcome: Students achieve their potential

- We will work with partners to identify, early on, children and young people who are at risk of disengaging from education, training or employment. The TRAC project – a regional project led by Denbighshire County Council on behalf of North Wales Local Authorities - aims to ensure that young people gain the appropriate holistic support to achieve the skills and qualifications required to enter sustained employment including the skills needed for economic growth across the North Wales.
- We will be continuing to work with our partners in the regional school improvement service (GwE) to raise standards and ensure that children and young people experience a good quality education and achieve their potential.
- We will continue to deliver on the ambitious 21st Century Schools Programme and make major improvements to the quality of school buildings and facilities including:
 - by March 2016 we will have commenced construction works for the extension and refurbishment of Ysgol Glan Clwyd
 - by March 2016 we will have made significant progress with the programme of works for the extension and refurbishment of Bodnant Community School
 - by March 2016 we will be close to the completion of a new school building for Rhyl High School
- We will continue to reduce our reliance upon mobile classrooms.
- We will celebrate teacher achievements and good practice by developing an award scheme (Excellence Denbighshire for teachers).

Within this priority we have identified one outcome that we aim to deliver for our communities. Below is a selection of the activities that we plan to undertake in 2015 - 2016 in support of this outcome.

Outcome: Residents and visitors to Denbighshire have access to a well-managed road network

- We will resurface many of the county roads, including
 - Abbey Street, Rhyl
 - Berwyn Street, Llandrillo
 - Fern Avenue, Prestatyn
 - Ponderosa, upper Denbigh Street, St Asaph
 - School Road, Ruthin
 - Vale Street, Denbigh

- Microasphalt will be laid at many locations, including
 - Brook Street, Llangollen
 - Windermere Drive and Service Road, Prestatyn
 - Derwent Close, Prestatyn
 - Coniston Drive, Prestatyn
 - Garford Road, Rhyl
 - Rhyl Service Road (parallel to Coast Road), Rhyl

- We will dress the surface of many county routes, including
 - Pant y Dulaith, Cwm
 - Llawog Farm to Llanynys, Denbigh

Priority 4:

Vulnerable People Are Protected

And Are Able To Live As Independently As Possible

For this priority we have identified two outcomes that we aim to deliver for our communities. Below is a selection of the activities we plan to undertake in 2015 - 2016 in support of each outcome.

Outcome: Vulnerable people can live as independently as possible

- We will develop services for Care Leavers commissioned through engagement and co-production with those in care/those who are no longer in care throughout 2015 – 2016.
- During 2015 – 2016 we will continue to develop person centred approaches to support and empower citizens to gain independence and achieve the outcomes that are important to them, including working with the Social Services Improvement Agency to test the National Outcomes Framework.
- We will test a different way of working with citizens at risk of losing their independence that is community focussed and geared towards promoting independence. This will be part of a national 'Community Led Conversations' programme run by the National Development Team for Inclusion (NDTi).
- We will develop, promote and publish the Older People's Strategy – Ageing Well in Denbighshire - which aims to work in partnership to support the development of five key areas of: age friendly communities, dementia supportive communities, falls prevention, opportunities for work and skills development and loneliness and isolation.

Outcome: Vulnerable people are protected

- We will develop a strategy by September 2015 to further strengthen the impact of early intervention services.
- During 2015 - 2016 we will develop and deliver an effective training programme for all staff in Children and Family Services to help and support vulnerable families.

For this priority we have identified one outcome that we aim to deliver for our communities. Below is a selection of the activities we plan to undertake in 2015 - 2016 in support of this outcome.

Outcome: To produce an attractive environment for residents and visitors alike

- We aim to identify and address the “Top 20 Eyesore Sites” within Denbighshire.
- We will pursue a campaign and actively engage with people in Denbighshire to tackle dog fouling with specific emphasis on patrolling “hotspot” areas.

For this priority we have identified one outcome that we aim to deliver for our communities. Below is a selection of the activities we plan to undertake in 2015 - 2016 in support of this outcome.

Outcome: Our housing market will offer a range of types and forms of housing in sufficient quantity to meet the needs of individuals and families

- We will develop new initiatives across the county to enhance tenant engagement and satisfaction. For example, implementing “tidy gardens” competitions and nominating community champions.
- We will publish the results of the 2014/15 Council Tenant survey and create an action plan to respond to any issues.
- We will develop and deliver a Housing Strategy and identify sites to become new council housing properties by March 2016. For example, by identifying vacant private sector dwellings to be converted into council housing.
- By March 2016 we will ensure as many Affordable Houses as possible are provided through the planning system and other methods of delivery, for example by the private sector.
- We will deliver an agreed strategic approach to extra care housing in Denbighshire by continuing to work with developers, housing associations and other partners to develop plans for two extra care facilities by 2017.

Priority 7:

Modernising The Council To Deliver Efficiencies And Improve Services For Our Customers

Within this priority we have identified two outcomes that we aim to deliver for our communities. Below is a selection of the activities we plan to undertake in 2015 - 2016.

Outcome: Services will continue to improve and develop

- We will start to digitise our archives service and modernise our libraries. In 2015 we will open a new customer service centre in Rhyl where customers will be able to access several services from one building. They will also be able to use the 'self- service' equipment available (with staff support) to use their on-line customer account to log enquiries, with the aim of resolving 70% at the first point of contact.
- We will develop better ways to meet customers' needs; by 2016 we will have implemented an online customer account so that customers can ask for advice/information, report problems, request services and make payments for Highways and Environmental services using self-service, with the aim of increasing the number of customers using on-line services to 70%.
- We will bring Children and Family Services and Education departments together to better meet the education, social care and health needs of children, young people and their families.
- We will set out a vision for our communities and agree actions that will address the challenges and opportunities they face, which will give them a more sustainable future. This will be published in city, town and area plans.
- We will ensure compliance with the Welsh Language Standards.
- We will keep examining the impact of budget cuts on the council's services and performance.

Outcome: More flexible and effective workforce supported by cost efficient infrastructure

- We will review our office space, implement new IT solutions and enable more staff to work flexibly. This means staff will be able to access the information they need and work from any location. This will reduce the time spent on business travel, making more efficient use of our office space, and will improve customer service. This way of working will reduce the council's running costs and carbon emissions.

- We will introduce new opportunities for people to join an apprenticeship scheme for the housing repairs and maintenance team and we will develop staff leadership skills.
- Implement the “Change Management the Denbighshire Way” project to launch support resources for managers, staff and members for managing change.

The Wellbeing Plan:

**Cynllun Lles
Sir Ddinbych
Denbighshire
Wellbeing Plan**

Bwrdd Gwasanaeth Lleol Conwy a Sir Ddinbych
Conwy and Denbighshire Local Service Board

Below is a selection of the activities we plan to undertake in 2015-16 to support the Wellbeing Plan. This is not an exhaustive list of what the council is delivering in relation to the Wellbeing Plan, nor does it include the activities that partners will be contributing during the financial year.

Be Active

- We will explore how we can work together to change our services so that they do not disable or restrict individuals' and communities' independence and resilience.
- We will work with partners to provide interesting and enjoyable leisure and cultural activities that improve people's health and wellbeing and increase people's independence, finding ways to encourage more people to get active and take part.

Connect

- We will work with our partners to help people make the most of their independence and resilience and reduce unplanned access to services, for example, Accident and Emergency. We will do this by identifying the small group of people who are in contact with more than one partner agency on a regular basis and may be using services in ways they were not intended.
- We will be introducing Individual Electoral Registration.
- We will extend free WiFi to all county libraries to meet the requirements of Welsh Government's Library Standards in relation to digital access and connectivity.

Give

- We will actively support community activities across the county in an innovative, coordinated and sustainable way to build upon the skills of local residents, the power of local associations and the supportive functions of local institutions. For example, using a methodology called Asset Based Community Development.

- We will improve the way we support the many valued volunteers who are involved in a range of council services, from Youth Services, Libraries, Countryside Services to Social Services. We will develop Kinetic, a new database for managing volunteering in Denbighshire County Council, which will be rolled out during June/July 2015. Subsequently a Partnership Volunteering Strategy to expand opportunities for staff to volunteer will be developed.

Keep learning

- We will promote and embed the Single Point of Access for adults who require information, advice and support regarding community health and social care. This will be further developed in 2015-16 with the creation of an information hub. This will enable people to find out about their own wellbeing and how they can improve it, for example by joining local groups, trying out a new sport, or learning new subjects.

Take notice

- We will improve the health and wellbeing of our pupils by monitoring the Estyn Inspection outcomes in relation to health and wellbeing best practice and we will continue to identify areas for improvement.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i'r:	Y Cyngor Llawn
Dyddiad y Cyfarfod:	12 Mai 2015
Aelod / Swyddog Arweiniol:	Ian Trigger, Cadeirydd y Pwyllgor Safonau
Awdur yr Adroddiad:	Lisa Jones - Dirprwy Swyddog Monitro.
Teitl:	Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Safonau

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Dyma Adroddiad Blynyddol cyntaf y Pwyllgor Safonau i'r Cyngor Llawn ac mae'n ymwneud â'r flwyddyn galendr Ionawr i Rhagfyr 2014 yn unig. Y bwriad yw bydd y Cadeirydd yn cyflwyno eu hadroddiad ar y sail hon yn flynyddol o hyn ymlaen, i'r Cyngor Llawn, er mwyn hysbysu'r Aelodau o dueddiadau; materion o ran cydymffurfio â'r Cod Ymddygiad i Aelodau yn gyffredinol ar draws y Sir a gwaith y Pwyllgor o ran codi safonau ymddygiad ar lefel y Sir, ond hefyd ar lefelau Cyngorau Tref, Dinas a Chymuned.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Cytunwyd gan y Pwyllgor Safonau y dylai Adroddiad Blynyddol gael ei gyflwyno ar waith y pwyllgor a'i ganfyddiadau a'i arsylwadau, at holl Aelodau'r Cyngor fel rhan o ymgyrch y Pwyllgor i wella safonau ymddygiad moesegol ac i gydymffurfio â Chod Ymddygiad yr Aelodau.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Dylai Aelodau nodi cynnwys yr adroddiad.

4. Manylion yr Adroddiad

- 4.1 Prif rôl y Pwyllgor Safonau yw monitro sut y cedwir at God Ymddygiad yr Aelodau. Mae pob aelod yn ymwybodol bod eu Cod wedi'i seilio ar (a dylid ei darllen ar y cyd â) 7 Egwyddor Bywyd Cyhoeddus Nolan. Yng Nghymru mae deg egwyddor (mae * wrth ymyl y rhai na chawsant eu cynnwys yn argymhellion Nolan) fel a ganlyn: -

Anhunanoldeb
Gonestrwydd
Uniondeb a phriodoldeb
Dyletswydd i gynnal y gyfraith *
Stiwardiaeth *
Gwrthrychedd wrth wneud penderfyniadau
Cydraddoldeb a pharch *
Diffuantrwydd
Atebolrwydd

Arweinyddiaeth

- 4.2 Mae'r Pwyllgor Safonau yn cynnwys y mathau canlynol o Aelodau – 2 Gyngorydd Sir, 4 Aelod Annibynnol (cyfetholedig), ac 1 Aelod Cyngor Cymuned (nad yw'n Aelod dwy het). Felly, nid yw'r rhan fwyaf o'r Aelodau'n cael eu hethol, ond yn cael eu recriwtio gan aelodau o'r cyhoedd yn unol â gofynion y ddeddfwriaeth Safonau yng Nghymru. Gall y Pwyllgor hefyd ddim ond bod â chworwm pan fo o leiaf hanner yr Aelodau hynny sy'n bresennol yn aelodau annibynnol.

Caiff aelodau annibynnol eu recriwtio trwy hysbyseb gyhoeddus, sydd ar agor i bawb heblaw am feini prawf llym mewn perthynas â bod yn gyn-Swyddog neu gyn-Aelod o'r Cyngor o fewn cyfnodau penodol o amser, bod ag enw da a bod â rhinweddau penodol fel nodwyd yn y ddeddfwriaeth. Heblaw am hyn, mae'n agored i bobl o bob cefndir, er mwyn cynrychioli barn y cyhoedd o ran y safonau y maent yn disgwyl gan eu haelodau etholedig; ac a fydd hefyd wedyn, os gofynnir iddynt wneud hynny, eistedd i feirniadu mewn perthynas ag unrhyw gyfeiriadau at y Pwyllgor gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru, lle y torrwyd y Cod Ymddygiad, sy'n disgyn uwchben y trothwy perthnasol. Mae'r penderfyniad i ymchwilio i achos o dorri'r Cod, yn ôl disgrisiwn yr Ombwdsmon; yn seiliedig ar y ffeithiau, tystiolaeth a natur y tor-amod ac os oes tystiolaeth ategol ai peidio, ond hefyd erbyn hyn os oes budd i'r cyhoedd o dreulio amser ac adnoddau ariannol y cyhoedd yn yr ymchwiliad a'r gwrandawriad ei hun; debyg i agwedd Gwasanaeth Erlyn y Goron (CPS) at gyhuddiadau ac erlyniadau.

Bydd y Pwyllgor sy'n derbyn atgyfeiriad oddi wrth Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru yn dilyn ei ymchwiliad i'r gŵyn, yna'n eistedd mewn swyddogaeth led-farnwrol tra'u bod yn clywed y mater. Mae ganddynt bwerau i atal Aelod o'i Swydd am uchafswm o 6 mis, yn ystod y cyfnod ni fyddant yn gallu gweithredu yn rhinwedd eu swydd fel aelod etholedig ac ni fyddant yn derbyn unrhyw gyflog fel aelod. Mae gan y Pwyllgor y disgrisiwn i osod sancsiynau llai megis gwaharddiad rhannol o ddyletswyddau neu 'gerydd cyhoeddus' ac i osod amodau eraill fel mynychu hyfforddiant.

Mae yna opsiwn lle mae'r Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru yn ceisio barn y Swyddog Monitro a'r Pwyllgor Safonau, o ran yr amgylchiadau hynny lle mae'r Ombwdsmon yn penderfynu peidio ag ymchwilio, a yw'r Swyddog Monitro yn dymuno ymchwilio yn lleol. Yn yr amgylchiadau hyn, bydd y Swyddog Monitro yn ymgynghori â'r Cadeirydd a/neu'r Pwyllgor a chaiff pob achos ei ystyried yn ôl ei haeddiant.

- 4.3 Cyn 2014, roedd y Pwyllgor wedi bod yn allweddol wrth i'r Cyngor ddiwygio ei God Ymddygiad i wneud hyfforddiant ar y Cod yn rhwymedigaeth orfodol ar gyfer Cynghorwyr Sir; cyflwyno Protocol Hunan-Reoleiddio, gan sicrhau bod hyfforddiant yn cael ei ddarparu ar draws y Sir mewn digwyddiadau sioe deithiol Sirol a 'Chod' gan y Swyddog Monitro a'i ddirprwy ar lefel Cynghorau Dinas, Tref a Chymuned, darparu hyfforddiant i Gadeiryddion Cynghorau Tref, Cymuned a Dinas a deunydd cyhoeddusrwydd i gynorthwyo Glercod yn y cymunedau.

4.4 Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, trefnwyd i'r Pwyllgor gyfarfod bum gwaith a bu iddynt gyfarfod ar 4 achlysur oherwydd cafodd cyfarfod mis Hydref ei ganslo. Mae'r tabl isod yn rhoi crynodeb o'r eitemau dan drafodaeth: -

Dyddiad y cyfarfod	Eitemau / Meysydd i'w Hadrodd
31/1/14	Eitem Sefydlog: Presenoldeb mewn cyfarfodydd Cofrestr cysylltiadau aelodau ar-lein Eitem Sefydlog: Trosolwg o gwynion yn Sir Ddinbych yn erbyn Aelodau
21/3/14	Eitem Sefydlog: Presenoldeb mewn cyfarfodydd Adroddiad Blynyddol Panel Dyfarnu Cymru Llyfr achosion Cod Ymddygiad Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru Eitem Sefydlog: Trosolwg o gwynion yn Sir Ddinbych yn erbyn Aelodau
9/5/14	Eitem Sefydlog: Presenoldeb mewn cyfarfodydd Protocol Cyfryngau Cymdeithasol Datgan Cysylltiad gan aelodau'r Cyngor Sir (adolygiad sampl gan y Swyddog Monitro) Eitem Sefydlog: Trosolwg o gwynion yn Sir Ddinbych yn erbyn Aelodau
18/ 7/14	Eitem Sefydlog: Presenoldeb mewn cyfarfodydd Mabwysiadu Rhaglen Waith i'r Dyfodol Adroddiad Blynyddol Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru Eitem Sefydlog: Trosolwg o Gwynion yn erbyn Aelodau.
17/ 10/ 14	Cyfarfod wedi'i ganslo.

4.5 Eitemau Sefydlog

Erbyn hyn mae 3 eitem sefydlog mae'r Pwyllgor yn ei dderbyn: -

- (a) Adroddiadau gan Aelodau'r Pwyllgor Safonau o ran eu presenoldeb a'u sylwadau yng nghyfarfodydd Pwyllgor a'r Cyngor boed hynny ar lefel Sirol neu'r Gymuned. Mae Pwyllgor Safonau Cyngor Sir Ddinbych yn eithaf unigryw yn ei ymagwedd ragweithiol tuag at godi safonau ac ymwybyddiaeth o'r Cod Ymddygiad. Mae Aelodau'r Pwyllgor yn bresennol i arsylwi ymddygiad ac effeithiolrwydd cyffredinol y cyfarfodydd; yna bydd yn rhoi adborth i'r Pwyllgor, a all wneud argymhellion mewn perthynas ag unrhyw anghenion hyfforddi neu dueddiadau neu batrymau ymddygiad mewn cymunedau penodol neu ar lefel y Sir. Mae lefelau presenoldeb yn amrywio o 3 i 6 ymweliad gan y Pwyllgor, rhwng cyfarfodydd y Pwyllgor Safonau. Mae'r rhan fwyaf o'r presenoldebau hyn yn cael eu dewis ar hap ac maent yn ymarferion arsylwi rheolaidd; o bryd i'w gilydd caiff Cyngor penodol ei ddewis ar gais y Swyddog Monitro, y mae ei awdurdodaeth mewn perthynas â'r Cod Ymddygiad yn ymestyn i gynghorau tref, dinas a chymuned. Ar y

cyfan, mae'r swyddogaethau fframwaith moesegol cyffredinol ar lefel da yn y gymuned; ac adlewyrchir hyn yn y dirywiad sylweddol yn nifer y cwynion i'r Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru.

Mae'r Pwyllgor hefyd yn awyddus i'w gwneud yn glir bod eu dull o fynyachu cyfarfodydd yn bersonol yn un o safbwynt cefnogi ac addysgu; er mwyn targedu adnoddau i wella safonau a hyder y cyhoedd yn y gwaith hanfodol sy'n cael ei wneud ar lefel gymunedol, ar sail wirfoddol; ac nid o unrhyw ongl gorfodi neu farnu. Mae'r Pwyllgor yn cydnabod yn llawn y gwerth mae cynghorau o'r fath a'u haelodau yn ychwanegu at gymunedau lleol.

- (b) Trosolwg o Gwynion a gyflwynwyd yn erbyn Aelodau gydag Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru. Mae'r adroddiad yn cael ei gyflwyno mewn sesiwn gaeedig ac mae aelodau yn cael eu darparu gyda nifer cyfyngedig o fanylion mewn perthynas â'r gŵyn ond gyda digon o fanylion i alluogi aelodau i ystyried a oes angen argymell hyfforddiant neu gamau eraill i gynghorau dinas, tref a chymuned penodol sy'n cael problemau neu gynnydd yn nifer y cwynion a gânt.
- (c) Rhaglen Waith i'r Dyfodol: Mae hon yn fenter newydd er mwyn i'r pwyllgor fabwysiadu'r un ymagwedd strategol â Phwyllgorau eraill ac i dargedu ei adnoddau i feysydd blaenoriaeth.

4.6 Yn olaf, ar nodyn rhanbarthol, mae Fforwm Safonau Gogledd Cymru wedi cael ei sefydlu, sy'n cynnwys Cadeiryddion pob un o'r chwe Pwyllgor Safonau yng Ngogledd Cymru gyda'u Swyddogion Monitro neu Ddirprwyon yn bresennol. Cylch gwaith y Fforwm yw rhannu arfer da a dysgu oddi wrth ddulliau ein gilydd wrth godi safonau; rhannu cost unrhyw ddigwyddiadau hyfforddi a datblygu dogfennaeth a allai gynorthwyo Swyddogion Monitro, megis protocolau hunan reoleiddio neu weithdrefnau gwrandawiadau safonau.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Pwyllgor Safonau sy'n gwbl weithredol a chynrychioliadol sy'n cynnal y safonau uchel a ddisgwylir gan aelodau yn cynorthwyo i ategu at weithredu swyddogaethau democrataidd y Cyngor.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Nid oes unrhyw oblygiadau i wasanaethau eraill o ganlyniad i'r adroddiad hwn.

7. Pa ymgynghori a wnaed?

Nid oes unrhyw ymgynghoriadau wedi eu cynnal ac eithrio'r Pwyllgor Safonau sydd wedi cael ei ymgynghori ar y cynnwys.

8. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Dim angen.

9. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Nid oes unrhyw risgiau wedi'u nodi.

10. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Deddf Llywodraeth Leol 2000; Rheoliadau Pwyllgor Safonau (Cymru) 2001 a Rheoliadau Pwyllgor Safonau (Cymru) (Diwygio) 2006.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i'r:	Cyngor Llawn
Dyddiad y Cyfarfod:	12 Mai 2015
Swyddog Arweiniol:	Gary Williams, Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd/Swyddog Monitro
Awdur yr Adroddiad:	Lisa Jones - Dirprwy Swyddog Monitro
Teitl:	Penodi Aelodau Lleyg i'r Pwyllgor Safonau

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Penodi dau aelod lleyg annibynnol i'r Pwyllgor Safonau.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Mae'r rheoliadau llywodraethu ynghylch cyfansoddiad Pwyllgor Safonau'r Cyngor angen pwyllgor sy'n cynnwys rhwng pump a naw aelod, yn cynnwys unigolion sy'n annibynnol ar y Cyngor, Cyngorwyr Sir a Chyngorwyr Cyngor Tref a Chymuned. Oherwydd bod dau aelod annibynnol yn ymddeol, mae angen cael aelodau i gymryd lle'r aelodau hyn.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Argymhelliad y Panel Penodiadau Arbennig ynghylch y ddau unigolyn mwyaf priodol yn eu barn nhw i eistedd fel Aelodau Lleyg ar y Pwyllgor Safonau yw: -

- 1) Anne Mellor
- 2) Julia Hughes

4. Manylion yr Adroddiad

Bydd y Cyngor Llawn yn cofio dirprwyo'r broses ddethol i Banel Penodiadau Arbennig yn ei gyfarfod ar 11 Medi 2012, mae'r panel hwn yn cynnwys tri chynghorydd sir, un aelod o gyngor cymuned ac un aelod lleyg, sydd wedi cyfweld ymgeiswyr a nawr yn gwneud argymhelliad ffurfiol i'r Cyngor Llawn.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae Pwyllgor Safonau sy'n gwbl weithredol a chynrychioliadol sy'n cynnal y safonau uchel a ddisgwylir gan aelodau yn cynorthwyo i ategu at weithredu swyddogaethau democrataidd y Cyngor.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Y Panel Annibynnol ar Gydnabyddiaeth Ariannol sy'n gosod y gyfradd ddyddiol ar gyfer aelodau annibynnol. Mae'n ofyniad cyfreithiol bod y gyfradd hon yn cael ei chynnig i aelodau annibynnol.

7. Pa ymgynghori a wnaed?

Mae'n ofyniad bod unrhyw swydd wag ar gyfer aelod annibynnol yn cael ei hysbysebu mewn o leiaf dau bapur newydd sy'n cylchredeg yn yr ardal.

O ran yr aelod cymunedol yn eistedd ar y Panel Penodiadau Arbennig, ymgynghorwyd â phob cyngor tref a chymuned er mwyn ystyried cyflwyno aelod o banel cymunedol.

8. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Nid oes unrhyw gostau ychwanegol sy'n gysylltiedig â'r penodiadau yn uniongyrchol.

9. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Nid oes unrhyw risgiau wedi'u nodi wrth fwrw ymlaen â'r penodiadau.

10. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae Deddf Llywodraeth Leol 2000 yn gofyn i bob awdurdod lleol fod â Phwyllgor Safonau ar waith.

Adroddiad i'r:	Cyngor Sir
Dyddiad y Cyfarfod:	12 Mai 2015
Aelod sy'n Cyflwyno:	Y Cynghorydd Huw Hilditch-Roberts
Awdur yr Adroddiad:	Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Archwilio/ Cydlunydd Archwilio a Swyddog Gwasanaethau Democrataidd
Teitl:	Adroddiad Blynyddol Pwyllgorau Archwilio'r Cyngor

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Adroddiad Blynyddol Pwyllgorau Archwilio i'r Cyngor ar gyfer 2014/15.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

- 2.1 I gyflwyno adroddiad blynyddol am weithgareddau'r Pwyllgorau Archwilio yn 2014/15 i'r Cyngor.
- 2.2 Cydymffurfio gydag Erthygl 6.3.7 Cyfansoddiad y Cyngor sy'n nodi bod yn rhaid i bwyllgorau archwilio adrodd yn flynyddol i'r Cyngor llawn am eu gwaith a gwneud argymhellion ar raglenni gwaith y dyfodol a dulliau gweithio diwygiedig os yn briodol.

3. Beth yw'r Argymhelliad?

Bod y Cyngor yn ystyried Adroddiad Blynyddol y Pwyllgorau Archwilio ar gyfer 2014/15 ac yn cyflwyno sylwadau yn unol â hynny.

4. Manylion yr Adroddiad

- 4.1 Mae Cyfansoddiad Cyngor Sir Ddinbych yn mynnu bod pwyllgorau archwilio'r Awdurdod yn cyflwyno adroddiad blynyddol ar eu gweithgareddau yn ystod y flwyddyn i'r Cyngor Sir.
- 4.2 Roedd y Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Archwilio (GCIGA) am i adroddiad blynyddol eleni ddilyn fformat tebyg i'r un sydd wedi'i ddefnyddio yn y blynyddoedd diwethaf. Mae hyn yn rhoi trosolwg cryno i'r darlennydd o sut mae archwilio yn gweithredu, y gwaith a ymgwymerwyd gan bwyllgorau, a hysbysu trigolion sut y gallant gymryd rhan a chyfrannu at y broses archwilio. Gellir gweld copi o'r adroddiad drafft yn Atodiad 1 i'r adroddiad hwn. Bydd yr adroddiad mwy manwl, sy'n ffurfio sail i'r fersiwn gryno, yn cael ei anfon at gynghorwyr ar wahân. Bydd y fersiwn hwn ar gael hefyd ar wefan y Cyngor.
- 4.3 Yn ogystal â chynnwys crynodeb o benderfyniadau pob pwyllgor archwilio, mae'r adroddiad eleni yn canolbwyntio ar amlinellu gwaith archwilio yn herio

cynlluniau'r Cyngor i gyflawni ei flaenoriaethau corfforaethol erbyn 2017. Yr amcan wrth archwilio'r cynlluniau hyn yn fanwl yw helpu i gyflawni'r saith blaenoriaeth gorfforaethol sy'n ffurfio'r Cynllun Corfforaethol a helpu'r Cyngor i wireddu ei uchelgais o fod yn agos at y gymuned.

- 4.4 Fel yn y blynyddoedd diweddar, mae'r Adroddiad Blynyddol yn cynnwys ffurflen sy'n galluogi'r cyhoedd i awgrymu meysydd neu wasanaethau i'w hystyried gan archwilio. Y rhesymeg y tu ôl i hyn yw ceisio ennyn diddordeb y cyhoedd a gwella rhyngweithio rhwng preswylwyr ac archwilio yn unol â disgwyliadau Llywodraeth Cymru ar gyfer awdurdodau lleol.

Astudiaeth Gwella Craffu Swyddfa Archwilio Cymru

- 4.5 Ar ddiwedd Mai 2014, cyhoeddodd Swyddfa Archwilio Cymru ei ganfyddiadau a'i argymhellion yn dilyn ei astudiaeth genedlaethol ar graffu yng Nghymru. Mae adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru *Craffu Da? Cwestiwn da!* yn tynnu sylw at yr angen i gryfhau rôl gwaith craffu ar draws llywodraeth leol a gwasanaethau cyhoeddus yn gyffredinol. Mae hefyd yn pwysleisio manteision defnyddio craffu fel dull ar gyfer ymgysylltu â phreswylwyr a defnyddwyr gwasanaeth er mwyn cael gwell penderfyniadau sy'n arwain at well canlyniadau i breswylwyr.

Papur Gwyn Llywodraeth Cymru ar Ddiwygio Llywodraeth Leol

- 4.6 Yn Chwefror 2015 cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ei Papur Gwyn *Datganoli, Democratiaeth a Chyflawni – Diwygio Llywodraeth Leol: Grym i Bobl Leol*. Mae'r Papur Gwyn yn nodi gweledigaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer llywodraeth leol yn y dyfodol, sy'n cynnwys ei ddyheadau ar gyfer archwilio. Mae'r weledigaeth hon yn adlewyrchu'n agos yr argymhellion a geir yn adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru 2014. Gellir agor y ddwy ddogfen drwy ddilyn y dolenni isod:

Craffu Da? Cwestiwn da! <http://www.wao.gov.uk/cy/cyhoeddi/craffu-da-cwestiwn-da-astudiaeth-wella-archwilydd-cyffredinol-cymru-craffu-mewn-llywodraeth>

Papur Gwyn *Datganoli, Democratiaeth a Chyflawni – Diwygio Llywodraeth Leol Grym i Bobl Leol*. Dylai'r ddolen isod fynd â chi i'r ddogfen ar wefan Llywodraeth Cymru, Pennod 8 *Cryfhau Rôl Adolygiad*, sy'n amlinellu'r weledigaeth ar gyfer craffu:

<http://gov.wales/consultations/localgovernment/power-to-local-people/?skip=1&lang=cy>

- 4.7 Mae GCIGA wedi ystyried y ddwy ddogfen a, gan roi sylw i argymhellion adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru a'r weledigaeth a amlinellir yn y Papur Gwyn, mewn ymgais i sicrhau cydbwysedd rhwng blaenoriaethau cenedlaethol a lleol a sicrhau bod craffu yn gweithio er budd y trigolion lleol, mae wedi gofyn i bwyllgorau archwilio'r Cyngor ganolbwyntio ar bedwar maes allweddol wrth bennu ei raglenni gwaith yn y dyfodol. Y meysydd yw:

- y blaenoriaethau corfforaethol a chyflawni'r Cynllun Corfforaethol;
- arbedion yn y gyllideb a'u heffaith ar Sir Ddinbych a'i thrigolion;

- meysydd blaenoriaeth uchel eraill y gall archwilio ddylanwadu arnynt ac effaith newid; a
 - Meysydd eraill brys neu annisgwyl o flaenoriaeth uchel
- 4.8 Yn y dyfodol, wrth ystyried cais i fater gael ei archwilio, bydd y GCIGA neu'r pwyllgorau archwilio unigol yn defnyddio'r meini prawf canlynol i benderfynu a yw eitem yn werth cael ei archwilio:
- a yw'n fater o ddiddordeb cyhoeddus?
 - ydy Archwilio yn gallu dylanwadu ar neu newid pethau?
 - a yw'n ymwneud â gwasanaeth sy'n tangyflawni?
 - ydi'r mater yn effeithio ar nifer fawr o drigolion neu ardal ddaearyddol fawr?
 - a oes unrhyw un arall yn edrych arno?
- 4.9 Wrth edrych ymlaen at y flwyddyn i ddod, bydd cynrychiolwyr o'r tri phwyllgor archwilio yn gweithio gyda'i gilydd ar y Grŵp Tasg a Gorffen 'Torri ein brethyn', a sefydlwyd i werthuso effaith y toriadau yn y gyllideb ar y Cynllun Corfforaethol, ar drigolion ac ar berfformiad y Cyngor.

5. **Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?**

Bydd archwilio effeithiol yn gymorth i'r Cyngor gyflawni'r blaenoriaethau corfforaethol yn unol ag anghenion cymunedau, dymuniadau trigolion ac o fewn cyllideb.

6. **Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?**

6.1 Mae cyhoeddi'r Adroddiad Blynyddol yn rhan o anfon adroddiadau pwyllgor rheolaidd i gynghorwyr sir a derbynwyr eraill, felly nid oes unrhyw gostau ychwanegol yn gysylltiedig â'i gyhoeddi. Bydd yr adroddiad blynyddol ar ôl ei gymeradwyo a'i gyfieithu yn cael ei ddsbarthu i lyfrgelloedd, Siopau un Stop, canolfannau hamdden y Cyngor ac i gynghorau tref a chymuned, gyda fersiynau electronig yn cael eu hanfon at holl gynghorau ysgol o fewn y sir. Bydd ar gael hefyd ar fewnrwyd a gwefan y Cyngor.

6.2 Telir unrhyw gostau mewn perthynas â gwaith y grwpiau tasg a gorffen o fewn y cyllidebau presennol.

7. **Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb (AEC) a gynhaliwyd ar y penderfyniad?**

Dylai archwilio polisiâu, gweithdrefnau a phenderfyniadau'r Cyngor liniaru'r risg o gael unrhyw effaith andwyol ar bobl sy'n rhannu nodweddion gwarchoddedig.

8. Pa ymgynghori a wnaed â'r Pwyllgorau Archwilio ac eraill?

Mae aelodau'r Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Archwilio wedi bod yn ymwneud â drafftio'r Adroddiad Blynyddol ac ymgynghorwyd â nhw ar ei gynnwys.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Nid oes goblygiadau ariannol arwyddocaol o ganlyniad i'r adroddiad hwn. Fel y soniwyd ym mharagraff 6 uchod bydd unrhyw gostau sy'n gysylltiedig â chynhyrchu'r adroddiad wedi eu cynnwys o fewn y cyllidebau presennol, fel y bydd unrhyw gostau sy'n deillio o sefydlu grwpiau tasg a gorffen.

10. Pa risgiau sydd yna ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Nid oes risgiau wedi eu canfod o ran ystyried Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae erthygl 6.3.7 o Gyfansoddiad y Cyngor yn mynnu bod yn rhaid i bwyllgorau archwilio'r Cyngor adrodd yn flynyddol ar eu gweithgareddau i'r Cyngor llawn.

Swyddog Cyswllt:

Cydlynnydd Archwilio

Ffôn: 01824 712554

dcc_admin@denbighshire.gov.uk

**Annual Report of Denbighshire County Council's Scrutiny
Committees 2014/15**

Summary Version

Contents

Foreword.....	3
Chairs and Vice-Chairs of Scrutiny	3
What is Scrutiny?	4
How does scrutiny work in Denbighshire?	4
What have we been up to in the last 12 months?.....	5
Developing the local economy.....	5
Improving performance in education and the quality of school buildings.....	6
Improving our roads.....	7
Ensuring that vulnerable people are protected and are able to live as independently as possible... 7	
Making sure our streets are clean and tidy	8
Ensuring access to good quality housing	9
Modernising the Council to deliver efficiencies and improve services to customers	9
Improving what we do	12
Appendix 1 - Would you like scrutiny to look at a particular matter? Scrutiny request form.....	14

Foreword

Denbighshire County Council's Scrutiny Committees examine the work of the Council and other public service providers across a range of topics to help ensure the delivery of quality services for the County's residents. In this Annual Report we give a summary of our Scrutiny Committees' activities during 2014/15, a year when difficult decisions had to be made on how services will be delivered in future.

Whilst councillors, Council officers and external partners contribute regularly to our activities we also welcome public attendance at our meetings. We want to encourage more members of the public to attend and contribute to our work to secure the best possible public services. This will help us make sure we are dealing with the matters that are most important to the community and that we are delivering quality services to you.

If you feel that there is a topic that we should look at, please let us know by completing the 'Scrutiny Request Form' or by contacting the Scrutiny Co-ordinator on 01824 712554 or email to dcc_admin@denbighshire.gov.uk

We hope that this document gives an insight into our work and we look forward to hearing from you soon.

Chairs and Vice-Chairs of Scrutiny

Communities Scrutiny Committee	Partnerships Scrutiny Committee	Performance Scrutiny Committee
		
Chair Cllr. Hilditch - Roberts	Chair Cllr. Chamberlain-Jones	Chair Cllr. Simmons
		
Vice-Chair Cllr. Mullen-James	Vice-Chair Cllr. Bartley	Vice-Chair Cllr. Roberts

This is a summary version of the Annual Report. The full report, which includes more information on committees' work and included details of all topics examined by the Committees, can be found on the Council's website on the link below:

<https://www.denbighshire.gov.uk/en/your-council/about-the-council/scrutiny-committees-annual-report-2014-15-en.pdf>

What is Scrutiny?

- 🌐 The Oxford English Dictionary defines 'scrutiny' as critical observation or examination. It derives from the Latin word 'scrutinium'/'scrutari' which means 'to search'

In the context of local government Scrutiny is:

- 🌐 a key part of the Council's political structure;
- 🌐 the Council's 'critical friend' – who is there to help improve services and make sure that the concerns of the public are heard

In Denbighshire many of the Council's important decisions are taken by the Cabinet - a group of elected councillors who take decisions about policy and procedures:

Scrutiny committees:

- 🌐 give the non-Cabinet councillors an opportunity to influence policies, review decisions, make recommendations, and examine a range of matters that affect residents.
- 🌐 hold the Cabinet and other decision makers to account on the decisions they take; and
- 🌐 if they believe that an issue should be looked at in more depth before a decision is implemented, can request a review through "Calling-In" the decision. Doing this allows Scrutiny Committees to formulate alternative proposals – this option is usually the last resort

How does scrutiny work in Denbighshire?

- 🌐 the Council's scrutiny work is undertaken by three thematic, cross-cutting scrutiny Committees:
 - Communities Scrutiny Committee;
 - Partnerships Scrutiny Committee
 - Performance Scrutiny Committee
- 🌐 that meet approximately every 6 weeks and comprise from members of all political parties/groups on the Council;
- 🌐 scrutiny committee operate on a non-political party/group basis (councillors political allegiances should be put on one side when serving on scrutiny committees);
- 🌐 In addition representatives appointed by the Church in Wales and the Catholic Church, along with representatives elected by parent governors also serve on scrutiny committees when education matters are discussed.

What have we been up to in the last 12 months?

Despite experiencing one of the most testing economic times within living memory the Council continues to be ambitious for its residents and committed to delivering its Corporate Plan by the time of the next county council elections in 2017. To realise this ambition it has had to rethink and revise ways to deliver the Plan.

Scrutiny has continued examining plans and proposals aimed at delivering the 7 corporate priorities which makes up the Corporate Plan. The examples below and overleaf illustrate some of the work scrutiny has undertaken to support the delivery of each corporate priority during 2014/15

Developing the local economy

- 🌱 monitoring the progress with the work to regenerate and reinvigorate Rhyl through the Rhyl Going Forward Programme;
- 🌱 examining the progress made in delivering the town and area plans for the County's market towns;
- 🌱 considering the findings of the traffic and parking review for the County's towns and making recommendations to develop a parking strategy aimed at supporting economic growth;
- 🌱 recommending that a Caravan Sites Strategy is developed for the County which will ensure that the area maximises the economic benefits from tourism by caravan sites operating as holiday sites and not residential sites;
- 🌱 assessing the impact of central government and European Government funding cuts on both the urban and rural economies and major regeneration projects, and exploring other potential funding sources for community projects e.g. windfarm community funding opportunities

Improving performance in education and the quality of school buildings

- regularly monitoring the results of pupils' internal and external examinations;
- monitoring the performance of individual schools through the School Standards Monitoring Group (SSMG);
- examining the statistics and the reasons behind the numbers for those students identified as 'not in education, employment or training' (NEET) to ensure that every effort is made to offer them the support they need to gain the necessary skills to realise their potential;
- monitoring the delivery of the 'Modernising Education Programme' which aims to provide high quality fit for purpose facilities to deliver education to 21st Century students;
- looking at whether all of our schools are delivering the curriculum in line with their language delivery designation i.e. Welsh medium, English medium or bilingual. This work identified a handful of anomalies which scrutiny will be involved with examining further in the forthcoming year;
- budget cuts identified inconsistencies with the interpretation of the Council's 'Home to School Transport Eligibility Policy', this resulted in the policy being reviewed making it clearer who would in future be eligible for free transport to their 'nearest suitable' school. Scrutiny supported the revised policy but requested that all current free transport undertakings are honoured until those pupils have completed their compulsory education.

Improving our roads

- 🌱 scrutiny acknowledges that a good, well-maintained road network is vital if we are to develop and grow our local economy, therefore it has examined the Highways Service's maintenance prioritisation process and recommended that a clear strategy is developed for the County's road network;
- 🌱 road safety is of the utmost importance, that's why scrutiny has been looking closely at the proliferation of unauthorised signs on roadsides and their potential dangers to road users and pedestrians. To deal with this problem scrutiny supported the implementation of a policy to remove unauthorised signs while at the same time working with businesses and community groups to permit certain types of signs to be erected;
- 🌱 the Highways Service, like all services, has been affected by budget cuts. Scrutiny examined and supported the Service's proposals to reduce the number of routes which will be precautionary gritted during the winter of 2015/16 – these routes will still be gritted when snow is forecast or falls.

Ensuring that vulnerable people are protected and are able to live as independently as possible

- 🌱 Denbighshire has an ageing population and the Welsh Government has a vision that in future vulnerable people, both young and old, should wherever possible be supported to live their lives as independently as possible. This vision has necessitated that the Council has had to redesign its social care services ready for the future. Scrutiny has been heavily involved with this work, particularly how adult social care services will be delivered. A Task and Finish Group was established to develop proposals on how these services can be delivered in future ;
- 🌱 In order for people to safely live an independent life the Council has to work closely with partner organisations, such as the Health Service. Scrutiny

meets periodically with representative from Health to ensure that the services both the Council and the Health Service provide support and complement each other e.g. the Single Point of Access for Health and Social Care Services;

- 🌍 Work to safeguard both adults and children has been monitored during the year as has the plan to establish a North Wales Regional Advocacy Service for Children and Young People;
- 🌍 Proposals to extend the licensing scheme for houses in multiple occupation in Rhyl were also examined and supported in a bid to ensure that people have decent homes to live in;
- 🌍 Vulnerability is defined as being at risk of emotional or physical harm, this means that every citizen of the County is potentially at risk of some type of harm i.e. flooding, anti-social behaviour or even food poisoning. Scrutiny therefore has looked at the County's Flood Risk Management Strategy, the work of the Community Safety Partnership, CCTV and compliance work in relation to food safety;

Making sure our streets are clean and tidy

- 🌍 Clean and tidy streets make life more pleasant for residents and visitors, that's why we have been monitoring the Council's performance in delivering its 'Streetscene Strategy' – making sure that enforcement action is taken against those who continually flout the rules on dog fouling, fly-tipping, littering etc.;
- 🌍 we have considered and supported a policy on the removal of unauthorised signs on the county's highways to make sure that they do not compromise road safety or make Denbighshire look untidy. However, we also want to make sure that people know that 'Denbighshire is open for business' therefore we recommended that a 'common sense' approach is taken with signs that do not pose a risk to road users' safety, signs immediately outside businesses

advertising what they offer as long as they do not obstruct users' thoroughfare, and temporary signs advertising community events.

Ensuring access to good quality housing

- as part of monitoring progress of the Rhyl Going Forward Programme scrutiny has monitored the delivery of the West Rhyl Housing Regeneration Scheme – which aims to renovate and bring back into use former houses in multiple occupation, as an appropriate mix of single person and family housing with adequate green spaces;
- proposals to extend the licensing scheme for houses in multiple occupation in Rhyl have also been considered and supported by scrutiny. This should ensure that people are not living in sub-standard accommodation;
- we have examined the work of contractors who undertook the refurbishment work on the Council's housing stock to bring it up to the Welsh Housing Quality Standard (WHQS) to ensure that they complied with their contract specifications. As a result we have recommended measures to improve contract award and monitoring processes for future large scale contracts;
- affordable housing to suit residents' needs is crucial if we are to develop our economy and retain our young people. Scrutiny members and other councillors have been working on developing proposals in this area during the year. The proposals should be available in the spring of 2015.

Modernising the Council to deliver efficiencies and improve services to customers

- delivering the Corporate Plan with ever decreasing financial resources is a particularly difficult task. To achieve this the Council has had to withdraw some services, redesign others, change long established working practices and sell some of its assets to enable it to deliver the services it is required by law to provide and those that will deliver the Corporate Plan. Scrutiny has

been actively involved with developing these through its work in budget workshops and various working groups;

- one of the budget cuts which has received particular attention is the withdrawal of the free green waste service and the introduction of the 'paid green waste' service. Prior to the new service's introduction scrutiny examined the initial take-up figures for the service, its potential for income generation and the estimated staffing reductions. As a result they have asked that the tonnage of residual (black bin) waste is monitored closely in case there is a marked increase which could incur extra landfill tax costs for the Council;
- throughout the year scrutiny members have been monitoring the delivery of the Agricultural Estate's Strategy for 2010-14 and the development of a future strategy for the Estate. This work culminated in a working group presenting a future management plan for the Estate to Scrutiny. The management plan, which scrutiny supported, will see Council owned farms sold over time as agricultural holdings, with the monies from the sales being invested in Council services and into delivering the Corporate Plan;
- through regular monitoring of the number and nature of complaints (and compliments) received by the Council, scrutiny is able to identify any problem areas and recommend changes that will improve services to residents

What else have we done?

Councillors who serve on scrutiny committees regularly sit on other groups or participate in a variety of other events such as the following

- 🌐 **Service Challenge Groups** (there is one of these for each Council service and a representative from each of the scrutiny committees serve on these groups where the heads of service and relevant officers are challenged about their performance and future plans for their services);
- 🌐 **Budget Workshops** (where future service provision within the money available to deliver them is discussed in detail)
- 🌐 **Strategic Investment Group** (where projects submitted for capital funding are discussed in detail, risk assessed, challenged and recommended for approval or refusal)
- 🌐 **School Standards Monitoring Group** (where individual schools' performance is monitored and challenged in the presence of the headteacher and chair of governors)
- 🌐 **Economic and Community Ambition Board** (at which proposals for delivering economic and community ambitions for Denbighshire are developed and the progress with their delivery is monitored);
- 🌐 **Corporate Equalities Group** (this Group oversees the Council's duties with respect to all types of equality matters)
- 🌐 **Other Task and Finish or Working Groups** (as and when Scrutiny or other Council bodies establish them. These groups exist for a limited period of time or for the duration of a review of a certain service or topic area)

Scrutiny members report back to their committees on the activities of the above groups and on other groups on which they serve.

Improving what we do

Across Wales there is a drive to improve scrutiny and get the public more involved with local authority scrutiny committees.

During the last year a number of national reports have been written which emphasise the need to strengthen scrutiny's role across local government and public services in general. They also highlight the benefits of using scrutiny as a means for engaging with residents and service-users.

If you are interested in reading these documents they can be found by following the links below:

- Wales Audit Office (WAO) national study on scrutiny - *Good Scrutiny? Good Question!* <http://www.wao.gov.uk/publication/good-scrutiny-good-question-auditor-general-wales-improvement-study-scrutiny-local>
- The Welsh Government's White Paper *Devolution, Democracy and Delivery – Reforming Local Government: Power to Local People*. (the link below should take you to the document on the Welsh Government's website, Chapter 8 *Strengthening the Role of Review*, sets out the vision for scrutiny:
<http://wales.gov.uk/consultations/localgovernment/power-to-local-people/?lang=en>

Here in Denbighshire, in an attempt to balance national and local priorities and ensure that scrutiny works for the benefit of residents, the Scrutiny Chairs and Vice-Chairs Group which co-ordinates scrutiny committees' work has asked the Council's scrutiny committees to focus on four key areas when setting their work programmes. These areas are:

- the corporate priorities and delivering the Corporate Plan;
- budget savings and their impact on Denbighshire and its residents;
- other high priority areas which scrutiny can influence and effect change; and
- other urgent or unforeseen areas of high priority

For this to work as effectively as possible we need the County's citizens to get involved with our work. We will be focussing on this aspect during the forthcoming year through our detailed work in evaluating the impact of the budget cuts, work which will be undertaken by the 'Cutting Our Cloth Task and Finish Group'.

If residents have a matter which they think could benefit from close examination by one of the scrutiny committees they can request scrutiny to consider it. To instigate a request they need to complete a 'scrutiny request' form, a copy of which can be found on 16 of this document. If you do have a matter of concern which you think may benefit from being examined please complete the form and return it to the

Scrutiny Co-ordinator at the address shown. If you need any advice about the process, the matter's suitability for scrutiny, or have any other enquiries with regards to scrutiny please contact the Scrutiny Co-ordinator. The contact details are shown below:

Scrutiny Co-ordinator, Legal, HR and Democratic Services, Denbighshire County Council, County Hall, Wynnstay Road, RUTHIN, LL15 1YN.

Tel: 01824 712554 (direct dial) e-mail: dcc_admin@denbighshire.gov.uk

Any request received for a matter to be examined will be considered by the Scrutiny Chairs and Vice-Chairs Group, who will apply the following criteria to determine whether one of the committees should examine the matter:

- is it a matter of public interest?
- does Scrutiny have the ability to influence or change things?
- does it relate to an underperforming service?
- does the matter affect a large number of residents or a large geographical area?
- is anyone else looking at it?

Now we really do want to hear from you - how you can participate in Scrutiny?

Would you like scrutiny to look at a particular matter?

You can raise a matter for consideration by one of Denbighshire County Council's scrutiny committees by filling out the Scrutiny Request Form (overleaf). The Chairs and Vice-Chairs of the three scrutiny committees meet every 6 weeks to decide how to allocate the work of the scrutiny committees and will consider if any matter raised should be examined in detail by one of the committees, or if another course of action should be pursued. This can range from a referral to the service responsible, to full scrutiny of the matter by one of the scrutiny committees, or even the establishment of a specialist 'task and finish group' to investigate and report on a particular matter.

Would you like to attend a meeting of a scrutiny committee?

Denbighshire County Council's scrutiny committee meetings are generally open to the public, and residents of Denbighshire and the general public are encouraged to attend. A list of upcoming scrutiny committee meetings and the matters to be discussed are available on the 'Scrutiny' page of the Council's website.

If you wish to take part in the discussion on a particular matter you will require the permission of the Chair of the committee (further details below).

Occasionally some items being discussed by a committee will contain confidential information and cannot be discussed in the usual public forum. Any such items (referred to as 'Part Two (II)') will be clearly identified when the meeting papers are published, and the Chair of the committee meeting discussing a 'Part II' item will make it clear that the meeting should continue without the press and public in attendance in order to avoid divulging confidential information.

Would you like to speak to a committee on an item being discussed?

Members of the public are very welcome to attend scrutiny committee meetings but will require the permission of the Chair of the committee if they wish to speak or make representations at a committee meeting. If you wish to submit evidence to a committee, or address members on your experience in relation to a subject under discussion, please contact the Scrutiny Co-ordinator in advance of the meeting so that this can be arranged and any paperwork can be circulated to members of the committee.

Occasionally scrutiny committees may wish to 'co-opt' an individual with particular experience or expertise to become a temporary member of the committee or ask them to contribute to an inquiry as an expert witness.

Keeping up to speed with decisions made by Denbighshire's scrutiny committees

You can keep track of what is being discussed at each scrutiny committee meeting, as well as any other public Council meeting, by visiting the 'meetings' page of the Council's website. The latest 'work programme' for each of the scrutiny committees is available with the meeting papers for each meeting and the confirmed agenda for each meeting will usually be available 5 - 7 days before the meeting is due to take place.

The minutes of previous scrutiny meetings and a record of the decisions made are also available on the Council's website.

Further advice or information is available by contacting the Scrutiny Co-ordinator, Rhian Evans on rhian.evans@denbighshire.gov.uk (01824 712554) or the Democratic Services Officer, Karen Evans, on karen.a.evans@denbighshire.gov.uk (01824 712575) or e-mailing: dcc_admin@denbighsire.gov.uk.

DRAFT

SCRUTINY REQUEST FORM

Is there something you would like scrutiny to have a look at?

Please give a brief description of the topic you would like to be considered by one of the Scrutiny Committees and why you think it should be considered

Would you like to attend a meeting of a Scrutiny Committee?

YES/NO

It would be useful if you could give us the following details so that we may respond to your request

Your name:
Address:

Postcode:
Email:
Telephone number:

PLEASE RETURN THIS FORM TO: SCRUTINY CO-ORDINATOR, LEGAL AND DEMOCRATIC SERVICES, COUNTY HALL, WYNNSTAY ROAD, RUTHIN LL15 1YN or e-mail it to dcc_admin@denbighshire.gov.uk

Adroddiad i'r:	Cyngor Sir
Dyddiad y Cyfarfod:	12 Mai 2015
Aelod / Swyddog Arweiniol:	Y Cynghorydd Jason McLellan
Awdur yr Adroddiad:	Pennaeth y Gyfraith, Adnoddau Dynol a Gwasanaethau Democrataidd
Teitl:	Adroddiad blynyddol y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

- 1.1 Mae'r adroddiad hwn yn ymwneud â gweithgareddau'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol (y Pwyllgor) ar gyfer y Flwyddyn Ariannol 2014/15.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

- 2.1 I hysbysu'r holl aelodau o waith y Pwyllgor.

3. Beth yw'r Argymhellion?

- 3.1 Dylai Aelodau nodi cynnwys yr adroddiad.

4. Manylion yr Adroddiad

- 4.1 Mae'n statudol ofynnol i'r Cyngor, dan ddarpariaethau Mesur Llywodraeth Leol Cymru 2011, gael Pwyllgor Archwilio. Y Pwyllgor yw pwyllgor dynodedig y Cyngor ar gyfer y diben hwn. Rôl statudol y Pwyllgor Archwilio yw adolygu a chraffu ar faterion ariannol yr awdurdod, llunio adroddiadau a gwneud argymhellion mewn perthynas â materion ariannol yr awdurdod, adolygu ac asesu'r gweithdrefnau rheoli risg, trefniadau rheolaeth fewnol a llywodraethu corfforaethol yr awdurdod a gwneud adroddiadau ac argymhellion i'r awdurdod ar ddigonolrwydd ac effeithiolrwydd y trefniadau hynny.

Mae'n ofynnol i'r Pwyllgor oruchwylio trefniadau archwilio mewnol ac allanol yr awdurdod, ac adolygu'r datganiadau ariannol a lunnir gan yr awdurdod. Y Pwyllgor hefyd yw'r corff sy'n gyfrifol am gadw'r Cyfansoddiad dan arolwg.

- 4.2 Mae Cyfansoddiad y Cyngor yn sicrhau bod aelodaeth y Pwyllgor yn cynnwys chwe aelod etholedig ar sail cydbwysedd gwleidyddol. Nid oes gofyniad statudol i'r Pwyllgor fod yn wleidyddol gytbwys. Mae gofyniad statudol i gael o leiaf un aelod lleyg annibynnol o'r Pwyllgor a'r aelod lleyg presennol yw Mr Paul Witham.

- 4.3 Bydd Swyddog s151 y Cyngor, y Swyddog Monitro a Phennaeth Archwilio Mewnol neu eu cynrychiolwyr yn mynychu pob cyfarfod y Pwyllgor. Yn ogystal, bydd swyddogion Swyddfa Archwilio Cymru yn mynychu pob cyfarfod.
- 4.4 Mae Cadeirydd y Pwyllgor wedi paratoi adroddiad o weithgareddau'r Pwyllgor yn ystod y flwyddyn ddiwethaf sydd ynghlwm fel Atodiad 1.
- 5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?**
- 5.1 Mae gwaith y Pwyllgor o ran craffu ar faterion ariannol, gweithdrefnau rheoli risg a llywodraethu corfforaethol y Cyngor yn cynorthwyo'r Cyngor i gyflawni'r Blaenoriaethau Corfforaethol.
- 6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?**
- 6.1 Nid oes unrhyw gostau uniongyrchol sy'n gysylltiedig â'r adroddiad hwn.
- 7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb (AEC) a gynhaliwyd ar y penderfyniad? Dylai'r templed AEC wedi'i lenwi gael ei atodi fel atodiad i'r adroddiad.**
- 7.1 Nid oes angen Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb ar gyfer yr adroddiad hwn.
- 8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?**
- 8.1 Mae'r Cadeirydd wedi rhoi adroddiad llafar i'r Pwyllgor.
- 9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid**
- 9.1 Mae'r Pwyllgor yn rhan allweddol o drefniadau llywodraethu'r Cyngor. Mae craffu effeithiol o brosesau ariannol, systemau a thrafodion sylweddol yn elfen hanfodol o reolaeth fewnol ac yn darparu lefel o sicrwydd i'r cyngor ehangach a rhanddeiliaid eraill.
- 10. Pa risgiau sydd yna, ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?**
- 10.1 Y risg o beidio â chael Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol neu Bwyllgor Archwilio effeithiol yw nad oes unrhyw oruchwylio ar lywodraethu corfforaethol y Cyngor, sydd yn rhan allweddol o berfformiad da. Gall Llywodraethu Corfforaethol Gwan gyfrannu at fethiannau o ran darparu gwasanaethau.
- 11. Pŵer i wneud y Penderfyniad**
- 11.1 Nid oes angen gwneud penderfyniad o ganlyniad i'r adroddiad hwn.

Adroddiad i'r:	Cyngor
Dyddiad y Cyfarfod:	12 Mai 2015
Swyddog Arweiniol:	Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Democrataidd
Awdur yr Adroddiad:	Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd
Teitl:	Penodi i Banel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Penodi un aelod i Banel yr Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru (y Panel) am o leiaf un flwyddyn fwrdeistrefol.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Mae aelodau'r Panel yn cynnwys aelodau etholedig o chwe Awdurdod Lleol Gogledd Cymru yn seiliedig ar gydbwysedd gwleidyddol ac mae ymddiswyddiad y Cyngorydd Bill Tasker o'r Panel yn ei gwneud yn ofynnol i Gyngor Sir Ddinbych benodi aelod newydd.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod:

- (i) y Cyngor yn penodi un aelod o'r Grŵp Llafur i Banel yr Heddlu a Throsedd;
- (ii) cyfnod y penodiad yn parhau nes y gwneir penderfyniad arall gan y Cyngor i benodi i'r Panel

4. Manylion yr Adroddiad.

- 4.1 Yn unol â Chylch Gorchwyl Panel yr Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru, mae chwe Awdurdod Lleol Gogledd Cymru yn gallu enwebu aelod neu aelodau i eistedd ar y Panel. Byddai hyn fel arfer yn digwydd yn ystod Cyfarfod Blynyddol y Cyngor, lle roedd graddfeydd amser yn caniatáu hynny.
- 4.2 Mae'r Panel yn cynnwys 10 aelod etholedig a 2 aelod cyfetholedig annibynnol. Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy yw'r Awdurdod Cynnal ar gyfer y Panel ac mae'n darparu'r gwasanaethau cefnogi. Mae seddi pob awdurdod yn seiliedig ar gydbwysedd gwleidyddol a phoblogaeth gogledd Cymru gyfan. Mae methodoleg *d'hondt* yn cael ei defnyddio i gyfrif nifer y seddi mae pob awdurdod lleol yn eu cael ac i ba blaid wleidyddol.
- 4.3 Yn seiliedig ar boblogaeth, mae Conwy, Sir y Fflint, Gwynedd a Wrecsam yn penodi 2 aelod yr un ac mae Sir Ddinbych ac Ynys Môn yn penodi 1 aelod yr

un. Mae maint prif bleidiau gwleidyddol y cyngorau yng ngogledd Cymru yn penderfynu sawl sedd mae pob plaid yn ei chael. Mae gan y Blaid Lafur ac Annibynnol 3 sedd yr un, mae gan Blaid Cymru 2 sedd a'r Ceidwadwyr a'r Democratiaid Rhyddfrydol 1 sedd yr un. I benderfynu pa awdurdod sy'n penodi seddi annibynnol, mae'r Panel yn edrych ar nifer y seddi sydd gan y pleidiau gwleidyddol yn yr awdurdodau ac yna ar ba gyngor sydd â'r hawl fwyaf i gymryd y seddi. Er enghraifft, mae gan Blaid Cymru 69 sedd yng ngogledd Cymru gyda 53.6% ohonyn nhw yng Ngwynedd. Felly mae'r ddwy sedd sydd wedi ei neilltuo ar gyfer Plaid Cymru yn mynd i Gyngor Gwynedd. Yn yr un modd, mae gan Gonwy'r nifer mwyaf o gynghorwyr Ceidwadol (40%) yng ngogledd Cymru ac felly mae'n cymryd yr 1 sedd sydd wedi ei neilltuo i'r Ceidwadwyr.

4.4 Yn dilyn canlyniadau etholiad llywodraeth leol 2012 (ac etholiadau 2013 Ynys Môn), mae Sir Ddinbych yn cael ei dyrannu ag 1 sedd aelod llafur.

4.5 Gall y Cyngor benderfynu ar gyfnod y penodiad hwnnw, ond ni ddylai fod yn llai nag 1 flwyddyn fwrdeistrefol.

5 Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae gan y Cyngor gyfrifoldebau diogelwch cymunedol sy'n cysylltu â nodau a gweithgareddau Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru.

6 Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Ni ddisgwylir y bydd penodi cynghorydd newydd i'r Panel yn effeithio ar wasanaethau eraill nac yn arwain at gostau ychwanegol.

7 Beth yw prif gasgliadau'r Aseiad o Effaith ar Gydraddoldeb (AEC) a gynhaliwyd ar y penderfyniad? Dylai'r templed AEC wedi'i lenwi gael ei atodi fel atodiad i'r adroddiad.

Nid oes angen aseiad o effaith ar gydraddoldeb ar gyfer y penderfyniad hwn.

8 Pa ymgynghori a wnaed â'r Pwyllgorau Archwilio ac eraill?

Gan fod y penodiad arfaethedig yn swydd wedi ei neilltuo, mae Grŵp Llafur Sir Ddinbych wedi derbyn gwybodaeth am y materion a godwyd.

9 Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Ni ddylai bod costau ychwanegol i'r Cyngor yn sgil y penodiad.

10 Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Bydd methu penodi aelod yn golygu na fydd diddordebau Sir Ddinbych yn cael eu cynrychioli'n ddigonol yn ystod cyfarfodydd y Panel.

11 Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae cylch gorchwyl Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru yn unol â *Deddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011*

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL Y CYNGOR

Cyfarfod	Eitem (disgrifiad / teitl)		Pwrpas yr Adroddiad	Angen penderfyniad gan y Cyngor (oes/nac oes)	Aelod Arweiniol a Swyddog Cyswllt
Briffio'r Cyngor 1 Mehefin 2015	1	Plant sy'n Derbyn Gofal	Cyflwyniad gan y Gwasanaethau Plant	Amh.	Y Cynghorydd Bobby Feeley / Rhian Morlle / Liz Griffin
	2	Cefnogi Annibyniaeth yn Sir Ddinbych	Cyflwyniad gan y Gwasanaethau Oedolion	Amh.	Y Cyng. Bobby Feeley / Phil Gilroy
7 Gorffennaf 2015					
8 Medi 2015					
20 Hydref 2015	1	Adroddiad Perfformiad Blynyddol		Oes	Liz Grieve
	2	Adroddiad Gwella Blynyddol		Oes	Alan Smith
Briffio'r Cyngor 2 Tachwedd 2015	1	Diogelu a Gwarchod		Amh.	Y Cynghorydd Bobby Feeley / Phil Gilroy / Leighton Rees
<i>(amseriad gwirioneddol yr eitem hon yn dibynnu ar gyhoeddiad LIC o'i gynigion mewn perthynas â'r ymatebion i'r ymgynghoriad ar</i>	2	<i>Dyfodol Llwyddiannus: Adolygiad Annibynnol o Drefniadau Cwricwlwm ac Asesu yng Nghymru (Adroddiad yr Athro Donaldson)</i>	<i>I drafod goblygiadau posibl yr argymhellion sy'n codi o'r argymhellion a gymeradwywyd ar gyfer plant a phobl ifanc yn Sir Ddinbych ac ar gyfer yr awdurdod addysg lleol</i>	Amh.	<i>Y Cyng. Eryl Williams / Karen Evans</i>

RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL Y CYNGOR

<i>Adroddiad yr Athro Donaldson a ddaeth i ben ar 8 Mai, 2015)</i>					
1 Rhagfyr 2015					
26 Ionawr 2016	1	Cyllideb ar gyfer 2016/17	Cytuno ar gyllideb y Cyngor ar gyfer y flwyddyn ariannol 2016/17	Oes	Y Cynghorydd Julian Thompson-Hill / Paul McGrady
23 Chwefror 2016	1	Treth y Cyngor	Er mwyn gosod lefelau Treth y Cyngor ar gyfer 2016/17	Oes	Y Cynghorydd Julian Thompson-Hill / Paul McGrady
	2	Amserlen y Pwyllgor / Adolygiad Blynyddol o Gydbwysedd Gwleidyddol	Cymeradwyo amserlen y pwyllgor tan ddiwedd 2017 ac adolygu cydbwysedd gwleidyddol y pwyllgorau	Oes	Steve Price
Briffio'r Cyngor 7 Mawrth	1	Cam-fanteisio'n Rhywiol ar Blant		Amh.	Y Cynghorydd Bobby Feeley / Nicola Stubbins/Colin Tucker
12 Ebrill 2016	1	Enwebiadau ar gyfer y swyddi Cadeirydd ac Is-Gadeirydd y Cyngor	Cytuno ar yr enwebiadau.	Oes	Gary Williams
Cyfarfod Blynyddol 10 Mai 2016	1	Penodi Cadeirydd ac Is-Gadeirydd y Cyngor	Y Cyngor i benodi arweinwyr dinesig y Cyngor ar gyfer blwyddyn y cyngor 2016/17	Oes	Gary Williams
BRIFFIO'R CYNGOR 6 Mehefin 2016	1	Dysgu o Rotherham – Panel Diogelu Corfforaethol		Amh.	Y Cynghorydd Bobby Feeley / Nicola Stubbins
5 Gorffennaf 2016					

RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL Y CYNGOR

6 Medi 2016					
18 Hydref 2016	1	Adroddiad Gwella Blynyddol		Oes	Alan Smith
BRIFFIO'R CYNGOR 14 Tachwedd 2016					
6 Rhagfyr 2016					

Tudalen 71

Nodyn ar gyfer swyddoqion – Dyddiadau Cau Adroddiadau ar gyfer y Cyngor Llawn

<i>Cyfarfod</i>	<i>Dyddiad cau</i>	<i>Cyfarfod</i>	<i>Dyddiad cau</i>	<i>Cyfarfod</i>	<i>Dyddiad cau</i>
		<i>Mai</i>	24 Ebrill 2015	<i>Gorffennaf</i>	22 Mehefin 2015
<i>Medi</i>	21 Awst 2015	<i>Hydref</i>	5 Hydref 2015	<i>Rhagfyr</i>	16 Tachwedd 2015
<i>Ionawr 2016</i>	11 Ionawr 2016	<i>Chwefror</i>	8 Chwefror 2016	<i>Ebrill</i>	24 Mawrth 2016

Diweddarwyd 6/5/2015 RhE

Rhaglen Gwaith y Cyngor.doc

Mae tudalen hwn yn fwiadol wag